

SAUVO

Talousarvio 2026 ja
taloussuunnitelma
vuosille 2027–2028

Käsittely:

SIVISTYSLTK 18.11.2025

TEKNLTK 13.11.2025

KHALL 17.11.2025, 24.11.2025

KVALT 8.12.2025

Sisällysluettelo

1.Kunnanjohtajan katsaus.....	3
2.Yleisosa.....	5
2.1 Kuntastrategia.....	5
2.2 Sauvon kunnan väestö.....	11
2.3 Talousarviosta	12
2.4 Riskienhallinta.....	15
2.5 Kuntakonserni	18
3.Käyttötalous.....	21
3.1 Keskusvaalilautakunta	23
3.1.1 Vaalit.....	23
3.2 Tarkastuslautakunta	24
3.2.1 Tilintarkastus.....	24
3.3 Kunnanhallitus	25
3.3.1 Yleishallinto.....	26
3.3.2 Kehittämisen- ja vaikuttamistehtävät.....	27
3.4 Sivistyslautakunta	30
3.4.1 Hallinto	31
3.4.2 Koulutoimi.....	32
3.4.3 Varhaiskasvatus	34
3.4.4 Vapaa-aikatoimi	36
3.4.5 Kulttuuripalvelut.....	37
3.5 Tekninen ja ympäristölautakunta	39
3.5.1 Hallinto.....	40
3.5.2 Yhdyskuntatekniset palvelut.....	41
3.5.3 Kiinteistötoimi.....	42
3.5.4 Rakennustarkastus.....	43
3.5.5 Ruokahuolto.....	44
3.5.6 Ympäristönsuojelu	45
4. Tuloslaskelma.....	47
5. Investoinnit.....	49
5.1 Maan hankinta	50
5.2 Talonrakennus.....	50

6.Rahoitus.....	60
7. Liitteet.....	61

1.Kunnanjohtajan katsaus

Sauvon tilanne on vakaa, myös vuosi 2026 ylijäämäinen

Sauvon kuntaa on jo pitkään johdettu tehokkaasti. Vuoden 2026 talousarvio on saatu tasapainoon pitkäjänteisellä kustannustietoisella tekemisellä.

Kuntatalouden yleiseen tilanteeseen verraten Sauvon kunnan talouden tilanne on tällä hetkellä vakaa. Viime vuosina Sauvon talouden trendit ovat olleet monilla mittareilla paremmat kuin Varsinais-Suomessa keskimäärin.

Lautakuntien käsittelyn jälkeen tilikauden tulos vuodelle 2026 oli -79 087 euroa alijäämäinen. Kunnanjohtajan esitys on 35 654 euroa ylijäämäinen. Monipuolisen investointiluettelon toteuttaminen edellyttää verrattain maltillista 600 000 euron lisälainanottoa vuonna 2026.

Talouden epävarmuudet ovat tulleet jäädäkseen

Vaikka esitys vuoden 2026 talousarvioksi on saatu tasapainoon suhteellisen pienin ponnistuksin, suunnitelmavuosiin 2027–2028 liittyy paljon epävarmuuksia.

Ukrainalaisille oppilaille vuosina 2022 ja 2023 järjestetty perusopetukseen valmistava opetus on parantanut Sauvon kunnan valtionosuuskertymää viiveellä vuosina 2024 ja 2025. Myös ukrainalaisten pakolaisten kotouttamistuet tyrehtyvät vuoden 2026 aikana. Näiden ennustettu nettovaikutus vuodelle 2027 olisi noin -350 000 euroa vuoden 2025 tilinpäätösennusteeseen verrattuna.

Kunnan Varhalle vuokraamien sote-kiinteistöjen tulot ja menot näkyvät edelleen kunnan talousarviossa vuodelle 2026. Sote-kiinteistöjä ei kannata yhtiöittää ennen kuin Varha on tehnyt pitkän aikavälin palveluverkkopäätökset, jotka se on luvannut tehdä vuoden 2026 aikana. Yhtiöittäminen koskisi tässä vaiheessa vain palvelukeskuksen/sote-pisteen kiinteistöä, ja sen nettovaikutus vuodelle 2027 olisi noin -400 000 euroa.

2025 Turun työllisyysalue aloitti toimintansa. Uudistus lisäsi valtionosuustulojamme, mutta talousarviota laadittaessa työllisyyspalveluiden lopulliset kustannukset eivät ole vielä tiedossamme. Työllisyyspalveluiden kustannukset vuonna 2025 selviävät vasta tilinpäätöksessä.

Valtio on luvannut myös uudistaa kuntien rahoitusjärjestelmän ja valtionosuudet. Ensin uudistusta luvattiin vuodesta 2026 ja sitten vuodesta 2027 alkaen, mutta esitystä siitä ei ole vielä tätä kirjoittaessa kuntiin saatu.

Valtuusto päätti veroprosenteista vuodelle 2026 jo kokouksessaan 3.11.2025, eikä veroprosentteihin tehdä tässä vaiheessa muutoksia. Valtuustossa on aistittavissa toiveita kunnallisen tuloveroprosentin alentamiselle, mutta se edellyttäisi hieman selkeämpää näkymää edellä mainituista ulkoisista vaikutuksista suunnitelmavuosien talouteen.

Strategia näyttää suuntaa

Sauvon kunnan strategia 2026–2029 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 3.11.2025. Sauvon kunnan visiona on “*Sujuva Sauvo – mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa*”. Valtuustokauden strategista toimintasuunnitelmaa on konkretisoitu edellisiin valtuustokausiin verrattuna.

Turun seudun kasvussa pysyminen vaatii investointeja

Uusien asuinrakennushankkeiden edistämistä ja investointeja yhdyskuntatekniikkaan on priorisoitava, jotta Sauvo pysyy kiinni positiivisessa väestönkasvussa. Tämä edellyttää, että Sauvoon valmistuu vuosittain nykyistä suurempi määrä uusia asuntoja.

Aiempiin vuosiin verrattuna talousarviossa ja investointisuunnitelmassa onkin varauduttu sauvolaisittain poikkeuksellisen mittaviin kiinteistöjen ja yhdyskuntateknisten palveluiden korjauksiin ja investointeihin.

Investointisuunnitelmakauden 2026–2030 merkittävimpiä investointeja ovat

- Öljylämmityksestä luopuminen kiinteistökohtaisin lämmitysratkaisuina (1,36 miljoonaa euroa) vuosina 2026–2030
- Lastentalon loppurahoitus vuonna 2027 (778 000 euroa)
- Koulukeskuksen yläkoulun peruskorjaus (730 000 euroa) vuosina 2026–2028
- Katujen rakenteiden parantaminen ja niihin liittyvät hulevesityöt eri kohteissa (yhteensä 442 000 euroa) vuosina 2026–2028

Sauvon tulevaisuus on valoisa

Sauvon tulevaisuus näyttää valoisalta. Sijaintimme on hyvä ja menestymme hyvin tulevaisuuden väestönkasvua ja elinvoimaa mittaavissa tutkimuksissa. Vuokra- ja omistusasunnoille on riittänyt kysyntää ja omakotitalojen hinnat ovat Varsinais-Suomen keskiarvoa suuremmat. Olemme tehneet viime vuosina mittavat investoinnit niin kouluun ja päiväkotiin kuin liikkumisen ja viihtyisyyden parantamiseen. Suunnitelmakaudella tämä pitkäjänteinen työ jatkuu.

19.11.2025 Sauvossa

Kunnanjohtaja Satu Simelius

2.Yleisosa

2.1 Kuntastrategia

Sauvon kunnan strategia 2025–2029 hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 3.11.2025 ja se on voimassa valtuustokauden loppuun saakka.

Sujuva Sauvo – mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa

Visio on kunnan (luottamushenkilöt, henkilöstö, asukkaat) yhteinen näkemys siitä, mitä pitkän aikavälin tavoitetta kohti haluamme Sauvossa mennä. Visio voi olla vaikeastikin saavutettava tavoite, haavekuva. Vision tavoitteita ei välttämättä tarvitse saavuttaa vuoteen 2029 mennessä, mutta niissä pitäisi neljän vuoden aikana edetä, eikä ainakaan toimia niiden vastaisesti.

Sujuva Sauvo: Kunnan kanssa on helppoa asioida. Talouden tasapaino. Päälekkäisen työn karsiminen. Laadukkaiden kasvatus- ja opetuspalveluiden, vapaa-ajan ja harrastustoiminnan yhteen nivoutuminen. Toimiva arjen infrastruktuuri.

Moderni maaseutu kaupunkien kainalossa: Vetovoimainen ja pitovoimainen kunta lähellä Turkuja, Saloa ja pääkaupunkiseutua. Asuntokannan uudistuminen. Ympäristön estetiikka. Kilpailukykyiset yritykset. Lisääntynyt matkailu. Palveluiden säilyttäminen. Elävän kylärakenteen mahdollistaminen. Yhteisöllisen tekemisen tukeminen.

Rohkea, ratkaisukeskeinen, yhteisöllinen ja ihmisläheinen

Strategiassa määritellään myös kunnan arvot, eli toimintatapa. Näiden tulisi ohjata kaikkea tekemistä kunnassa.

Rohkeus: Kokeilemme rohkeasti ja ennakkoluulottomasti uusia toimintatapoja. Ajattelemme kekseliäästi ja testaamme erilaisia asioita.

Ratkaisukeskeisyys: Emme lamaannu vastoinkäymisistä. Etsimme ongelmiin ratkaisuja, emmekä jää vellomaan vaikeisiin tilanteisiin. Teemme päätöksiä sujuvasti ja ripeästi.

Yhteisöllisyys: Meillä on tunne siitä, että kuulumme yhteisöön, jossa jaamme ja luomme yhteisiä merkityksiä. Osallistamme yhteisöä päätöksentekoon ja rakennamme avoimuuden ja luottamuksen ilmapiiriä.

Ihmisläheisyys: Kohtaamme ihmiset arvostaen ja empaattisesti. Olemme helposti lähestyttäviä ja meillä on aikaa kohtaamisiin. Toimintamme perustuu sauvolaisten ihmisten etuun.

Teemakohtaiset tavoitteet valtuustokaudelle

Elinvoima

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Asukasluku kasvaa, tasapainoinen väestörakenne	Sauvoon rakennetaan uusia asuntoja, monipuolisesti vuokra- ja omistusasumista Rakennuslupapalveluita sujuvoitetaan Pidetään yllä monipuolista tonttivarantoa maanhankinnalla ja ketterällä kaavoituksella	Asukasluku, 0-15 –vuotiaat, 19-64-vuotiaat Myönnetyt uudisrakennusten rakennusluvut, asumiskäytön k-m2 lisäys Myydyt tontit, yritystonttihankkeet (lkm)
Yritystoiminnan ja yksityisten palveluiden lisääntyminen	Yritys- ja työllisyyspalveluita kehitetään yritysten tarpeiden mukaisiksi yhdessä seudun kuntien kanssa Kunnan ja yrittäjien yhteistyötä vahvistetaan Elinvoiman ja matkailun hankkeilla lisätään yksityisiä palveluita.	Yritysten ja yritysten toimipaikkojen lkm, yhteisöverotuotto Yrittäjien kuntabarometri Toteutuneet hankkeet
Aktiivinen tapahtumakunta	Kunta tukee seuroja ja yhdistyksiä tapahtumien järjestämisessä	Tapahtumien määrä ja osallistujamäärät
Sauvon tunnettuuden lisääminen merellisenä kuntana	Merellisten palvelujen lisääminen Vapaa-ajan asumisen ja matkailun edistäminen	Syntyneet merelliset palvelut, loma-asuntojen hinnat

Hyvinvointi ja palvelut

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Ylläpidetään nykyiset peruspalvelut	Edunvalvonta ja kiinteistötoimen toimenpiteet Varhan palveluiden säilyttämiseksi Tukipalveluita kehitetään ja päällekkäisiä toimintoja karsitaan	Varhan toimipisteet ja palvelut Sauvossa Sisäiset asiakaskyselyt
Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus kunnan vetovoimatekijänä	Riittävä kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuki	Asiakaskyselyt Oppimisen tuki yli valtakunnallisen minimin.
Nuorten hyvinvoinnin lisääminen, huomioidaan myös peruskoulun päättäneet nuoret	Nuorisotoimen palvelut kehittyvät Harrastusmahdollisuudet lisääntyvät	Osallistujamäärä, nuorisopalvelut Harrastajamäärät
Sujuva liikkuminen	Lisätään pyöräilyn ja kävelyn mahdollisuuksia Säilytetään nykyinen taso bussiyhteyksissä ja kartoitetaan mahdolliset liittymälinjat Toimivien ja turvallisten liikennejärjestelmien kehittäminen	JKPP-kilometrit, ulkoilureitit (km) Bussivuorot lkm Liikenneturvallisuusmittari

Luonto ja saaristomeri

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Päästövähennys 60 % vuodesta 2005 vuoteen 2035	Ilmasto-ohjelman toimenpiteet	Päästö määrä CO2e
Vähennetään jätevesien ravinnevalumia Saaristomereen	Suunnitellaan ja rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo ja huomioidaan purkuvesien ympäristövaikutukset. (Sauvon Vesihuolto Oy) Tehdään suunnitelmat jäte- ja hulevesien erottamisesta toisistaan. (Sauvon kunta ja Sauvon Vesihuolto Oy)	Puhdistamo-hankkeen valmistuminen. Hulevesisuunnitelman valmistuminen.

Henkilöstö

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Hyvinvoiva ja jaksava henkilöstö	Selkeytetään tehtäviä ja tavoitteita. Selvitetään uudenlaisia yhteisiä tai osa-aikaisia tehtäviä toisten kuntien kanssa tai kunnan sisällä. Arvioidaan ostopalveluiden tarve.	Työhyvinvointikysely (NPS)

Talous

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Talouden tasapaino	<p>Kunnallisverotuoton kasvu työssäkäyvien asukkaiden määrän lisäämisellä</p> <p>Kiinteistöverotuoton kasvu uudisrakentamisen edistämällä</p> <p>Hanke- ja projektityön lisääminen ulkopuolisella rahoituksella</p> <p>Henkilöstökustannusten kasvun hidastuminen</p> <p>Omaisuudesta pidetään huolta tai siitä luovutaan: kiinteistöjen tavoiteohjelma</p> <p>Investointien rytmittäminen eri vuosille</p>	<p>Työssäkäyvät asukkaat, huoltosuhte, kunnallisverotuotto</p> <p>Loppukatselmoitut rakennukset, kiinteistöverotuotto</p> <p>Vastaanotettu hankeraha e</p> <p>Henkilöstökustannukset/htv</p> <p>Kiinteistöohjelma hyväksytään valtuustokauden aikana</p> <p>Investointikustannukset enintään 2 x vuosikate</p>

Omistus

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Tytäryhteisöjen hallinto on sujuvaa	<p>Yhtiön johdon ja konsernijohdon säännölliset tapaamiset</p> <p>Kunnan ja yhtiöiden yhteisten tukipalveluiden selkeyttäminen.</p>	Tietojen ajantasaisuus PRH
Tytäryhteisöt toteuttavat niille asetettuja tavoitteita tuloksettaasti omakustanneperiaatteella	Kunnanvaltuusto asettaa tytäryhteisöille vuosittaiset tavoitteet osana kunnan talousarviota ja niiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti	Tavoitteiden toteuma Yhtiöiden tilinpäätöstiedot

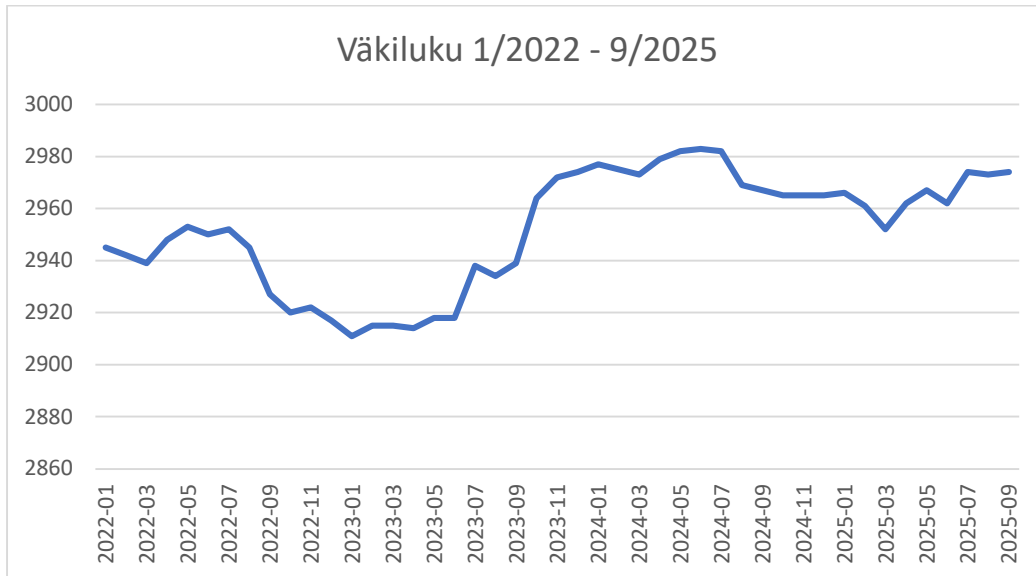
Kuntastrategian seuraaminen talousarviossa

Kunnanvaltuusto hyväksyy vuosittain talousarvion, jossa asetetaan strategiasta johdetut sitovat talousarviotavoitteet, niitä toteuttavat toimenpiteet ja mittarit. Näiden tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden toteutumista arvioidaan osavuosisiraporteissa ja tilinpäätöksissä.

Kuntastrategiassa määritellyjä valtuustokauden mittaisia tavoitteita arvioidaan kerran vuodessa tilinpäätöksen yhteydessä. Koko strategian toteutumisen arviointi tehdään valtuustokauden päätteeksi keväällä 2029.

2.2 Sauvon kunnan väestö

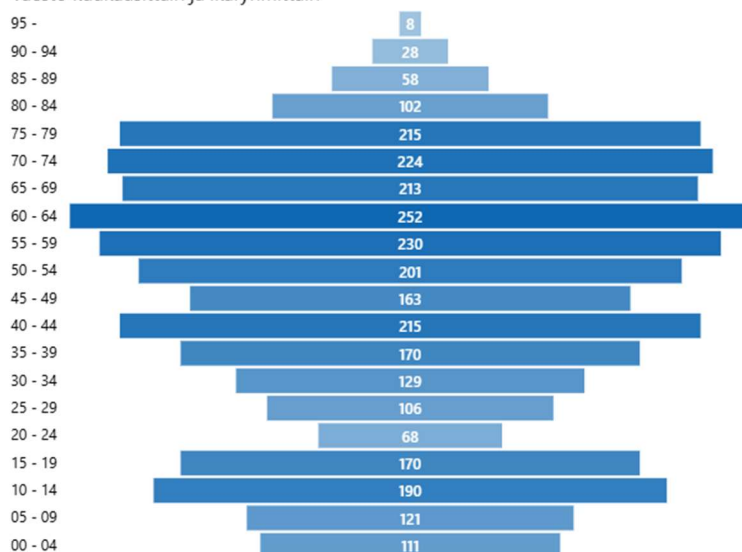
Sauvon kunnan väestökehitys 1/2022 – 9/2025

Tammi-syyskuussa 2025 Sauvossa syntyi yhteensä 13 lasta, kuolleiden määrä samana aikana oli 22. Kuntien välinen nettomuutto tammi-syyskuussa oli yhteensä 0 ja nettomaahanmuutto + 17.

Sauvon kunnan asukasluku 30.9.2025 oli 2 974. Vuoden alusta lukien lisäystä asukasmäärässä oli +9.

Väestö kuukausittain ja ikäryhmittäin

Kuvaaja: Sauvon kunnan väestö 30.9.2025

2.3 Talousarviosta

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttötalouden avulla ohjataan kunnan toimintaa. Valtuusto asettaa toiminnalle tavoitteet ja osoittaa määrärahat näiden saavuttamiseksi.

Tuloslaskelma, joka laaditaan käyttötalouden pohjalta, osoittaa miten tilikauden tulo- ja meno- ja rahoitusriittävyys käyttötalouden menoihin, korkoihin ja käyttöomaisuuden poistoihin. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti.

Rahoituslaskelmassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Rahoitusosaan kerätään kunnan käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointien tulojen ja menojen aiheuttama kassavirta. Samoin rahoitusosaan merkitään lainakannan ja oman pääoman muutokset.

Talousarviossa esitetään eri hallintokunnille jakautuvat sisäiset kustannukset ja vyörytyserät (liite talousarviokirjan lopussa). Eläkemenot on kirjattu talousarvioon siten, että eläkemenoperusteiset kustannusarviot on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Talousarvion sitovuus

Käyttötalouden osassa valtuusto hyväksyy määrärahat kullekin tehtäväalueelle. Kunnanhallitus voi lautakunnan esityksestä antaa luvan tehtäväalueen ylityksen määrärahamuutoksen edellyttäen, että se ei aiheuta muutoksia lautakunnan saamien määrärahojen kokonaissummaan.

Kunnanhallitukselta on pyydettävä lupa ylityksiin, mikäli tehtäväalueen nettomääräisiin menoihin on tiedossa vähintään 100 000 euron ylitys.

Kunnanvaltuustolta on pyydettävä lupa ylityksiin ja anottava lisämäärärahaa, mikäli lautakunnan nettomääräisiin menoihin on tiedossa ylitys, poikkeus keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta, joiden ylitys on vähintään 200 %.

Käyttötalouden tehtäväalueen määrärahat ja laskennalliset tulot ovat sitovia valtuustoon nähden nettomääräisinä (toimintakulut – toimintatuotot).

Päätös määrärahamuutoksesta on tehtävä kyseisen talousarviovuoden aikana.

Investointimäärärahat ovat sitovia ryhmäkohtaisesti kuin ne on esitetty investointiosassa talousarviokirjan lopussa. Investointihankkeen myöhästyessä ja ulottuessa vuodenvaihteen yli, on hankkeen toteutusta oikeus jatkaa edellyttäen, että hankkeen kokonaismenot pysyvät edellisen vuoden määrärahojen puitteissa.

Hankkeiden jatkamisen edellyttämä lisämääräraha tulee anoja kunnanvaltuustolta.

Verotulot, valtionosuudet ja rahoitustuottoihin ja -kuluihin tulee huomattavia muutoksia ja ne vaikuttavat tilikauden tulosta huonontavasti, on valtuustolta anottava lisämäärärahaa.

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovia erät ovat antolainasaamisten lisäys ja lainakannan muutokset. Lainakannan muutos asettaa ylärajan lisälainanottoon.

Vuoden 2026 talousarviosta ja vuosien 2027–2028 taloussuunnitelmasta

Talousarvion ulkoiset toimintatuotot ovat 1 504 003 euroa ja toimintakulut -10 159 411 euroa. Talousarvion toimintakate on -8 655 408 euroa.

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 7 780 000 euroa ja valtionosuuksia yhteensä 1 741 775 euroa.

Valtionosuudet perustuvat Valtionvarainministeriön ennakkollisiin valtionosuuslaskelmiin vuodelle 2026. Lopulliset päätökset vuoden 2026 valtionosuudesta tehdään aivan vuoden 2025 lopussa.

Verotulot ja valtionosuudet

Verotulot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuotosta sekä kiinteistöverosta. Verotuloarviot perustuvat kuntaliiton ennustekehikkoon, johon on tehty kuntakohtaisia tarkennuksia. Talousarviossa ja -suunnitelmassa kunnan kunnallisveron tuotto on laskettu 8,80 %:n kunnallisveron mukaan.

1.1.2024 voimaantulleen kiinteistöverolainsäädännön uudistamisen myötä. Maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin alarajaksi tuli 1,30. Rakennusten yleisen kiinteistöveroprosentin alarajana säilyi 0,93.

Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,41-1,00 %. Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentti tulee määrätä välillä 0,00 - 2,00.

Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron lakisääteinen vaihteluväli on 2,00 % - 6,00 %. 2,60% on kaksi kertaa yleinen kiinteistöveroprosentti.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittu käyttäen alla lueteltuja tulo- ja kiinteistöveroprosentteja. Kunnanvaltuuston tulee vahvistaa veroprosentit kokouksessaan 3.11.2025.

	%
Tuloveroprosentti	8,80
<i>Yleinen kiinteistöveroprosentti (rakennukset)</i>	<i>1,30</i>
<i>Yleinen kiinteistöveroprosentti (maa-alueet)</i>	<i>1,30</i>
Vakinaisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	0,60
Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	1,40
Tuloverolain 22 §:ssä tarkoitetun yleishyödyllisen yhteisön omistaman rakennuksen ja sen maapohjan kiinteistöveroprosentti	0,00
Asemakaavan mukaisen rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero	2,60

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM).

Valtionosuuden arvio perustuu Valtionvarainministeriön ennakkollisiin valtionosuuslaskelmiin vuodelle 2026. Lopulliset päätökset vuoden 2026 valtionosuudesta tehdään aivan vuoden 2025 lopussa.

Suunnitelmavuosien valtionosuustiedot ovat vielä erittäin karkealla tasolla ja tarkentuvat vasta vuoden 2026–2027 aikana.

2.4 Riskienhallinta

Riskienhallinta Sauvon kunnassa

Sauvon kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet on päivitetty ja hyväksytty kunnanvaltuustossa 3.11.2025.

Riskienhallinnan periaatteet ja riskiluokittelu

Riskienhallinnan avulla tunnistetaan organisaation toimintaan mahdollisesti vaikuttavat tapahtumat ja saatetaan tapahtumien riskit organisaation hyväksymälle tasolle. Riskienhallinnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta koskien:

- strategisia tavoitteita
- operatiivisia tavoitteita
- raportoinnin luotettavuutta sekä
- lakien ja ohjeiden noudattamista.

Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä tai uhata organisaation mainetta. Riski ei ole ainoastaan negatiivisen asian mahdollinen tapahtuminen, vaan myös se, että jokin voimavarojen mahdollistama hyvä jää toteutumatta. Sisäisen valvonnan kannalta on olennaista, että toimintaan liittyvät riskit ja mahdollisuudet on arvioitu ja ymmärretty.

Sauvon kunnan riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Strategiset riskit ovat riskejä, jotka liittyvät Sauvon kuntastrategiassa määriteltyjen pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin sekä niihin kohdistuviin sisäisiin tai ulkoisiin epävarmuustekijöihin. Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan kunnan operatiiviseen toimintaan, projektihallintaan, tietohallintoon ja juridiseen vastuuseen liittyviä riskejä. Taloudelliset riskit liittyvät talouden tasapainoon, investointeihin ja rahoitukseen. Vahinkoriskit kohdistuvat yleensä tiettyyn kohteeseen ja vahingon mahdollisuus sekä seuraukset ovat etukäteen tiedossa, mutta vahingon todennäköisyyttä ei tiedetä.

Riskienhallinnan on katettava kaikki olennaiset toiminnan riskit. Merkittävät riskit on tunnistettava, arvioitava ja luokiteltava sekä luotava niille riittävät riskienhallintakeinot. Valvontatoiminta tulee järjestää kustannustehokkaasti niin, että siihen sijoitetut resurssit suhteutetaan tavoiteltaviin hyötyihin. Riskienhallinnan tulee olla osa normaalia Sauvon kunnan toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa sekä toiminnan arviointia. Riskienhallinta tulee sisällyttää kunnan prosesseihin ja toimintatapoihin. Riskien arviointi ja raportointi tulee kytkeä kiinteästi vuosittaiseen toiminnan ja talouden suunnittelu- ja raportointiprosessiin.

Alla on lueteltu erilaisia riskejä, joihin Sauvon kunnassa tulee varautua. Esimerkkiluettelo ei ole tyhjentävä, vaan on tarkoitettu virikkeeksi riskikartoitusten laadinnassa.

Strategiset riskit:

Toimintaympäristö

- Väkiluvun muutokset, väestön ikärakenne ja hyvinvointi
- Elinkeinoelämän kehitys
- Yhdyskuntarakenne
- Ympäristön kuormitus
- Valtiontalous, hyvinvointialueen talous
- Lainsäädäntö
- Muuttoliikkeet

Toiminnan kehittäminen

- Palvelujen järjestäminen
- Toiminnan kehittämismahdollisuuksien tunnistaminen
- Asiakaskäyttäytyminen
- Maine- ja imageriskit

Johtaminen

- Johtamisjärjestelmä
- Johtamiskulttuuri
- Johtamistaidot
- Poliittinen päätöksentekokyky

Operatiiviset riskit:

Toiminta

- Prosessien toimivuus
- Talouden seuranta
- Projektien ja hankkeiden hallinta
- Toimitilat ja kiinteistöt
- Ympäristöriskit

ICT

- Teknologiaosaaminen
- Ostopalveluiden jatkuvuus

- Tekniset häiriöt. Järjestelmien luotettavuus
- Tietosuoja

Juridinen vastuu

- Sopimusriskit
- Hankintaosaaminen

Taloudelliset riskit:

Tulorahoituksen riittävyys

- Toimintatuotot
- Verotulopohja
- Valtionosuusjärjestelmän muutokset

Menojen hallinta

- Henkilöstömenot
- Investointimenot
- Palvelujen ostot
- Vaikutukset käyttötalouteen

Rahoitus

- Kassanhallinta
- Korkoriski
- Markkinariski
- Takausriski

Vahinkoriskit:

Onnettomuudet

- Myrskyt, tulvat, sähkökatkot
- Tulipalot
- Ympäristöonnettomuus
- Kulkutaudit, pandemiat

Toimitilat, koneet, kalusto

- Toimitilojen turvallisuus
- Henkilöstön turvallisuus, työsuojelu

- Rikosturvallisuus

Henkilöstö

- Avainhenkilöriski
- Pienen organisaation haavoittuvuus

- Osaaminen
- Saatavuus, rekrytoinnit
- Työhyvinvointi
- Sairauspoissaolot, muut pitkät poissaolot

Talousarviossa riskianalyysi tehdään tehtäväalueittain riskianalyysitaulukkoon.

Riskianalyysitaulukko

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
------------------------------	---	--	--

Riskin toteutumista arvioidaan välillä 1-5, jossa 1 = erittäin epätodennäköinen ja 5= erittäin todennäköinen.

Riskin seurausten vaikutuksia arvioidaan välillä 1-5, jossa

1= Lähes merkityksetön:

- vahingot: mitättömiä
- vaikutus toimintaan: mahdollisesti lyhyt paikallinen toiminnan keskeytys

2= Lievästi haitallinen:

- vahingot: pieniä taloudellisia tai muita vahinkoja
- vaikutus toimintaan: enintään lyhyt keskeytys

3=Kohtalainen:

- vahingot: henkilöihin, talouteen ja maineeseen liittyviä vahinkoja
- vaikutus toimintaan: uusia työjärjestelyjä edellyttävä keskeytys, jolla vaikutuksia toimintaan ja talouteen

4=Vakava:

- vahingot: merkittäviä henkilöihin (loukkaantuminen), talouteen ja maineeseen liittyviä vahinkoja
- vaikutus toimintaan: vakavia häiriöitä ja/tai pitkiä toiminnan keskeytyksiä

5=Erittäin vakava:

- vahingot: henkilön/henkilöiden vakava vammautuminen tai kuolema, suuret taloudelliset vahingot, erittäin merkittävä maineriski
- vaikutus toimintaan: toiminnan jatkuminen epävarmaa, toiminta keskeytyy tai päättyy

2.5 Kuntakonserni

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta JUHTA:n julkaisema suositus JHS 199 (Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja – suunnitelma) ohjaa kuntakonsernin tavoiteasetantaa seuraavasti:

“Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista. Valtuusto voi asettaa tavoitteita konsernijohdolle koskien tytäryhteisöjen toiminnan ohjausta ja valvontaa.

Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat niiden edustajia tytäryhteisön toimielimissä. -- Konserniyhtiöille asetettavat liiketoiminnan strategiset kehittämistavoitteet sekä toiminnan ja talouden tavoitteet tulee määritellä yhteisön liiketoiminnan lähtökohdista siten, että ne perustuvat kuntastrategiaan sekä yhtiöiden luokitteluun, niiden merkittävyyden ja riskien mukaan. Tavoitteiden lisäksi yhtiöiden taloudellista asemaa seurataan sellaisilla tunnusluvuilla, joita käytetään vastaavien markkinoilla toimivien yhteisöjen seurannassa.

Omistajaohjauksella tulee huolehtia siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Tytäryhteisön perustamisella tulee aina olla jokin kunnan toimintaan liittyvä strateginen tavoite ja tytäryhteisön tulee lähtökohtaisesti pyrkiä toteuttamaan näitä omistajan tavoitteita ja tarkoituseriä sekä ottaa toiminnassaan ja päätöksenteossään huomioon yhteisön asema osana kuntakonsernia.

Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista. Konserniohjeet täydentävät tytäryhteisölle sen perustamisvaiheessa ja yhtiöjärjestyksessä asetettuja kunnan toimintaan liittyviä tavoitteita, joten niistä poikkeamiseen tai noudattamatta jättämiseen tulisi tytäryhteisön johdon esittää erityisen perusteltu syy.

Kuntakonsernin taloutta ja investointeja on voitava suunnitella ja ohjata yhdessä, jotta konsernin kokonaisuus voidaan varmistaa ja rajalliset resurssit käyttää mahdollisimman tehokkaasti hyödyksi. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, vaikuttavuutta ja toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit, toimitilat, henkilöstö) tai palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita taikka pääoman tuottovaatimuksia. **Tytäryhteisölle asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan ja kuntayhtymän voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan. Tärkeää on arvioida myös tytäryhteisön talouteen ja toimintaan liittyviä riskejä ja niiden vaikutusta tavoitteiden saavuttamiseen.”**

Konserniohje on päivitetty valtuustossa 12.6.2023. Kuntastrategia ja konserniohje ohjaavat kuntakonsernia lainsäädännön ohella.

Keskeisten konserniyhtiöiden osinko- tai vastaava taloudellinen odotusarvo vuoden 2024 tuloksen ja 2025 ennusteen perusteella on yhtiöittäin seuraava:

Sauvon Vesihuolto Oy, ei osinkotavoitetta

Kiinteistö Oy Sauvon asunnot, ei osinkotavoitetta

Sauvon vanhustenkotiyhdistys ry, ei yhdistykseen sijoitettujen varojen tuotto-odotusta

Rantolan Riikkala Oy, ei osinkotavoitetta

Konserniohjauksen yleiset tavoitteet

Kunta toimii aktiivisena omistajana ohjaten konserniyhteisöjä niiden toiminnan luonteen edellyttämällä tavalla ottaen huomioon kuntastrategian. Samalla pidetään huoli siitä, että kuntakonsernin toiminta ja talous ovat eri tunnusluvuilla ja mittareilla arvioituina terveellä pohjalla.

Konserniohjeen tarkoituksena ei ole rajoittaa tytäryhteisöjen toimintavapautta omistajan sille asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, vaan selkiyttää yhteisiä toimintaperiaatteita.

Emokunta keskittyy toiminta- ja taloussuunnitelmassa talouden tasapainottamiseen sekä oman investointisuunnitelmansa rahoittamiseen. Se ei sisällä ennakonäkemyksiä konserniyhtiöiden pääomittamiseen eli konserniyhtiöiden omat investointitarpeet on rahoitettava tulorahoituksella ja tarvittaessa vieraalla pääomalla, mitkä tulee ottaa huomioon asetettaessa pitemmän aikavälin tavoitteita.

Keskeisille konserniyhtiöille annetaan osana talousarviota seuraavia toiminnallisia tavoitteita vuodelle 2026:

Omistajan tavoite Sauvon Vesihuolto Oy:lle on laadukkaan vesi- ja jätevesipalvelun tuottaminen omakustannusperiaatteella. Lisäksi yhtiön tulee huolehtia mahdollisimman häiriöttömän vedenjakeluverkon ylläpidosta toiminta-alueellaan ja panostaa lähivuosien suurimpaan investointiinsa, eli jätevesien puhdistushankkeeseen. Jätevesien puhdistamisesta kunnanhallitus antoi erillisen konserniohjeen yhtiölle kokouksessaan 29.8.2022. Omistajan kanssa tulee sopia investointien rahoitusjärjestelyistä, kun suunnitelmat tarkentuvat.

Omistajan tavoite Kiinteistö Oy Sauvon asunnoille on huolehtia hyvin hoidettujen, kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen riittävästä tarjonnasta kunnassa. Tavoitteena on hyvä käyttöaste ja vähäiset vuokrasaavat sekä yhtiön tulee voida keskipitkällä aikavälillä suorittaa sijoitetulle pääomalle kohtuullista tuottoa.

Kuntaomistajan tavoitteena on siirtää Sauvon vanhustenkotiyhdistyksen omistamat kohteet joko ulkopuoliselle taholle tai Kiinteistö Oy Sauvon asunnoille, jotta vuokra-asuntojen hallinnointi olisi selkeästi yhdellä taholla konsernissa. Näin on mahdollista tehdä pitkäjänteisempää vuokra-asuntojen kehittämistä kunnassa. Konsernin omistamia vuokra-asuntoja on tarkasteltava kokonaisuutena niin, että osasta tai kaikista kiinteistöistä voidaan luopua yhtiön vakavaraisuuden turvaamiseksi, kuitenkin niin, että vuokra-asuntojen saatavuus kunnan alueella ei vaarannu.

Omistajan tavoite Rantolan Riikkala Oy:lle on, että yhtiö huolehtii omistamastaan rantakiinteistön kunnossapidosta siten, että se edistää Rantolan asemakaava-alueen tonttien myyntiä.

Kuntayhtymien ja osakkuusyhteisöjen (omistus 1–50 %) osalta ei ole asetettu konserniohjausjärjestelmää.

3.Käyttötalous

Sauvon kunnan talousarvion käyttötalousosan toimintakate (ulkoiset ja sisäiset menot sekä tulot huomioiden) on seuraava.

Taulukko 1

Käyttötalousosan toimintakate						Muutos %
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	2025/2026
Toimintatulot	3 699 984	3 364 560	3 123 485	2 853 744	2 853 744	-7,2
Toimintamenot	-10 996 971	-11 724 644	-11 778 893	-11 950 930	-12 204 221	0,5
Toimintakate	-7 296 987	-8 360 084	-8 655 408	-9 097 186	-9 350 477	3,5
Vyörytysertulot	274 381	268 074	261 151	266 860	266 860	-2,6
Vyörytysrämenot	-274 381	-268 074	-261 151	-266 860	-266 860	-2,6

Em. nettomenot jakautuvat toimitelimitäin seuraavasti:

KÄYTTÖTALouden NETTOMENOJEN JAKAUTUMINEN sis. ja ulk.

Käyttötalouden nettomenojen jakautuminen						Muutos %
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	2025/2026
Keskusvaalilautakunta	-1 233	-12 468	0	-5 000	0	-100
Tarkastuslautakunta	-16 355	-18 410	-16 293	-16 639	-16 991	-11,5
Kunnanhallitus	-1 204 174	-1 640 330	-1 677 625	-1 847 943	-1 889 197	2,3
Sivistyslautakunta	-5 994 499	-6 441 832	-6 573 810	-6 671 649	-6 823 448	2,0
Tekn.- ja ympäristö ltk	-80 725	-247 044	-387 680	-560 955	-620 841	56,9
Nettomenot yhteensä						

Käyttötalousosa toimielimittäin, valtuustotasolla vahvistettavan luokituksen mukaisesti.

Toimielin

Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Kunnanhallitus

Sivistyslautakunta

Tekninen- ja
ympäristölautakunta

Tehtäväalue

Vaalit
Tilintarkastus
Yleishallinto
Kehittämis- ja vaikuttamistehtävät
Hallinto
Koulutoimi
Varhaiskasvatus
Vapaa-aikatoimi
Kulttuuripalvelut
Hallinto
Yhdyskuntapalvelut
Kiinteistötoimi
Rakennustarkastus
Ruokahuolto
Ympäristönsuojelu

3.1 Keskusvaalilautakunta

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on yleisten valtakunnallisten vaalien järjestäminen. Yleisiä valtakunnallisia vaaleja ovat kuntavaalit, aluevaalit, eduskuntavaalit, presidentinvaalit ja EU-vaalit.

Toimielimen talousarvio yhteensä

Käyttötalouden osan toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	16 459	3 000	0	6 000	0	-100
Toimintamenot	-17 693	-15 468	0	-11 000	0	-100
Toimintakate	-1 233	-12 468	0	-5 000	0	-100
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot						

3.1.1 Vaalit

Tilivelvollinen: Keskusvaalilautakunnan sihteeri

Vuonna 2026 ei järjestetä ennalta suunniteltuja vaaleja.

3.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hallinnon ja talouden tarkastamisen järjestäminen.

Toimielimen talousarvio yhteensä

Käyttötalouden toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot						
Toimintamenot	-16 355	-18 410	-16 293	-16 639	-16 991	-11,5
Toimintakate	-16 355	-18 410	-16 293	-16 639	-16 991	-11,5
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot			-421	-431	-431	100

3.2.1 Tilintarkastus

Toiminnan päämääränä on edesauttaa hallinnon laillisuuden toteutumista sekä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista.

Tilivelvollinen: Tarkastuslautakunta

Kuntastrategian toteuttaminen, tilintarkastus	
Sujuva Sauvo - Kuntatalous pidetään tasapainossa ja palvelujen päällekkäisyyttä karsitaan. Kunnan strategiset tavoitteet huomioidaan kunnan toiminnassa.	
Tavoite 2026	Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo
Tilintarkastuksen lakisääteinen toteuttaminen vuoden 2026 tilinpäätöksen osalta.	Tarkastuksen toteutus ja tarkastuskertomuksen laadinta kesäkuun valtuuston tilinpäätöskokoukseen mennessä.

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Tarkastuslautakunnan toimivuus ja osaaminen luottamushenkilö- vaihdosten jälkeen.	2	2	Uusien lautakunnan jäsenten perehdytys tehtävään kunnan viranhaltijoiden ja tilintarkastajan toimesta.

3.3 Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen tehtävänä on Sauvon kuntastrategian mukaisesti johtaa kunnan hallintoa sekä huolehtia kunnan taloudesta, taloudenhoidosta, elinkeinopolitiikasta, kaavoituksesta ja kuntien välisestä yhteistoiminnasta.

Kunnanhallitus valmistelee valtuustolle sen päätettävät asiat (pl. tarkastuslautakunnan valmistelemat asiat) ja huolehtii valtuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Toimielimen talousarvio yhteensä

Käyttötalouden osan toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	339 334	235 885	229 839	89 839	89 839	-2,6
Toimintamenot	-1 543 508	-1 876 215	-1 907 464	-1 937 782	-1 979 036	1,7
Toimintakate	-1 204 174	-1 640 330	-1 677 625	-1 847 943	-1 889 197	2,3
Vyörytyserätulot	274 381	268 074	261 151	266 860	266 860	-2,6
Vyörytyserämenot	-62 973	-61 956	-47 485	-48 543	-48 540	-23,4

Toimielimen henkilöstöresurssi

Henkilöstö TA 2026	Htv	Muutos 2025/2026
Kunnanjohtaja	1	-
Hallintojohtaja	1	-
Sivistysjohtaja	0	-0,3
Pääkirjanpitäjä	1	-
Hallinnon suunnittelija	1	-
Toimistosihteeri	1,6	-
Arkistosihteeri	0,6	-0,4
Asiantuntija (yrityspalvelut, markkinointi ja viestintä)	1	-
Maahanmuuttotyön ohjaaja	0,4	+0,4
Yhteensä	7,2	-0,3

3.3.1 Yleishallinto

Yleishallinnon tehtäväalueeseen sisältyvät:

- kunnallisjohtoon kuuluvien päätöksentekoelementtien (valtuusto, hallitus, kunnanjohtaja) toiminta,
- hallintotoimiston tuottamat talouden- ja rahoituksen, henkilöstöhallinnon, tietohallinto sekä muut sisäiset ja ulkoiset palvelut,
- työyhteisön kehittämistoimintoina työsuojelu, yhteistoiminta ja työterveydenhuolto
- kuntien yleinen yhteistoiminta
- sekä muu yleishallinto: henkilötietosuojat ja arkistointi.

Käyttötalouden osan toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	51 199	20 000	20 000	20 000	20 000	
Toimintamenot	-1 056 867	-1 019 189	-980 343	-1 001 367	-1 022 914	-3,8
Toimintakate	-1 005 668	-999 189	-960 343	-981 367	-1 002 914	-3,9
Vyörytyserätulot	274 381	268 074	261 151	266 860	266 860	-2,6
Vyörytyserämenot	-56 113	-55 268	-40 885	-41 789	-41 788	-26

Tilivelvollinen: Hallintojohtaja

Kuntastrategian toteuttaminen, yleishallinto

Sujuva Sauvo - Päätöksenteon tueksi on riittävä valmistelu. Asiakas kokee, että hänen asiansa on huomioitu. Toimivat sisäiset prosessit, järjestelmät ja kunnan sisäinen tiedonkulku ovat edellytys hyvälle päätöksenteolle ja asiakaspalvelulle.

Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa - Toimivat yleishallinnon palvelut vaikuttavat positiivisesti kuntakuvaan, kunnan työnantajamielikuvaan ja vetovoimaan työpaikkana. Pienen kunnan ketteryys ja paikallistuntemus toimii vetovoimatekijänä.

Tavoite 2026	Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo
Laaditaan henkilöstösuunnitelma.	Talousarvion 2027 henkilöstökustannukset ovat pienemmät kuin talousarvion 2026 kustannukset
Kunnan ja yhtiöiden yhteisten tukipalveluiden selkeyttäminen	"Pöytälaatikko"yhtiöiden lakkauttaminen

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Tietoturva vuoto kunnassa	1	4	Tietoturva koulutus kaikille työntekijöille
Lainan koron nousu, kunnalla lainaa ja lainan koron nousu vaikuttaa kunnan talousteen	2	2	Varaudutaan asiaan
Hankintalaki uudistus ja uudistukseen vaikuttavat asiat	4	4	Varaudutaan asiaan

3.3.2 Kehittämisen- ja vaikuttamistehtävät

Tehtäväalueeseen sisältyvät:

- yrityspalvelut
- elinvoimahankkeet ja matkailun kehittäminen
- elinvoimatoimikunta ja vapaa-ajanasukkaiden toimikunta
- kunnan markkinointi ja viestintä
- toimiva maankäyttö ja kaavoittaminen, tonttikaupat
- joukkoliikennepalvelut
- Turun työllisyysalueen työllisyyspalvelut
- maaseutupalvelut, jotka ostetaan Paimion kaupungilta
- kotouttamispalvelut

Käyttötalouden toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	288 135	215 885	209 839	69 839	69 839	-2,8
Toimintamenot	-486 641	-857 026	-927 121	-936 415	-956 122	8,2
Toimintakate	-198 506	-641 141	-717 282	-866 576	-886 283	11,9
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-6 860	-6 688	-6 599	-6 754	-6 752	-1,3

Tilivelvollinen: Hallintojohtaja

Kuntastrategian toteuttaminen, kehittämis- ja vaikuttamistehtävät	
<p>Sujuva Sauvo - kunnan kanssa on helppo asioida. Viestintä on ajantasaista ja saavutettavaa. Sujuva yhteistyö sidosryhmien, yritysten ja yhdistysten kanssa, verkostoituminen.</p> <p>Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa – uusien asuntojen rakentamista edistetään kaavoituksella ja elinvoimahankkeilla. Sijainnin korostaminen markkinoinnissa. Aktiiviset yritykset, matkailun lisääntyminen ja tapahtumat lisäävät kunnan vetovoimaa.</p>	
Tavoite 2026	Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo
Matkailuhankkeen valmistuminen	Matkailuhankkeeseen osallistuu 20 sauvolaista yritystä
Rakennusprojektien edistäminen.	Vähintään yhden uuden yksityisen asuntohankkeen (kerros/rivitalo) käynnistyminen. Myydyt tontit. Vähintään 3 kpl.
Osa-yleiskaavan keskustan ja Lautkankareen alueet	Etenee ehdotusvaiheeseen vuoden 2026 aikana.

Olellainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Työttömyys kasvaa	3	3	Saumaton yhteistyö työllisyyspalveluiden, kotoutumispalveluiden ja yrityspalveluiden kesken.

Epävarmuus taloudessa ja rakennusteollisuudessa vähentää rakentamisen investointeja.	4	3	Aktiivinen yhteydenpito kiinteistöyrityksiin Sauvon asuntojen kovaan kysyntään liittyen.
Hankintalain uudistus	3	3	In-house sopimukset raukeavat ja ei saada uusia sopimuksia ajoissa kilpailutettua

3.4 Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunnan toiminnan päämääränä on Sauvon asukkaiden tarpeita vastaavien varhaiskasvatus-, opetus-, sivistys-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden järjestäminen ja saatavuuden varmistaminen sekä kuntalaisten hyvinvoinnin tukeminen ja edistäminen.

Kunta järjestää varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut pääosin itse, lukuun ottamatta ruotsinkielistä esi- ja perusopetusta, jotka järjestetään yhteistyössä Kemiönsaaren kunnan kanssa. Lakisääteisiä ja lasten/oppilaiden tarpeiden mukaisia palveluita tuotettaessa huolehditaan erityisesti laadusta, oikeudenmukaisuudesta, joustavuudesta sekä lapsi-/oppilaslähtöisyydestä.

Vapaa-aikatoimi vastaa nuorisotoimesta, hyvinvointityöstä sekä liikuntatoimesta. Nuorisotoimi tukee nuorten kasvua ja omaehtoista toimintaa, edistää nuorten hyvinvointia ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Hyvinvointityö vastaa kaiken ikäisten kuntalaisten hyvinvoinnin seuraamisesta, raportoinnista ja edistämisestä sekä hyvinvointitiedon tuottamisesta. Liikuntapalvelut vastaavat liikuntatoiminnan edellytysten luomisesta kunnassa ja sillä tarkoitetaan monialaista yhteistyötä kunnan muiden toimialojen, urheiluseurojen ja yhdistysten kanssa.

Kulttuuripalvelut vastaavat kulttuuri-, kirjasto- ja museotoiminnasta sekä edistävät kuntalaisten elinikäistä oppimista ja eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointia tarjoamalla vapaan sivistystyön koulutuspalveluita (kansalaisopisto sekä musiikkiopisto).

Toimielimen talousarvio yhteensä

Käyttötalousosan toimintakate						
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	Muutos % 2025/2026
Toimintatulot	495 639	614 658	583 225	583 225	583 225	-5,1
Toimintamenot	-6 490 139	-7 056 490	-7 157 035	-7 254 874	-7 406 673	1,4
Toimintakate	-5 994 499	-6 441 832	-6 573 810	-6 671 649	-6 823 448	2,0
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-145 861	-141 815	-136 587	-139 564	-139 564	-3,7

3.4.1 Hallinto

Tehtäväalueeseen sisältyvät sivistystoimen hallintopalvelut.

Tilivelvollinen: sivistysjohtaja

Käyttötalouden toimintakate					Muutos % 2025/2026	
TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €		
Toimintatulot						
Toimintamenot	-202 509	-213 882	-201 981	-205 822	-209 770	-5,6
Toimintakate	-202 509	-213 882	-201 981	-205 822	-209 770	-5,6
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-9 280	-9 123	-7 873	-8 040	-8 040	-13,7

Tehtäväalueen henkilöstöresurssi

Henkilöstö 2026	Htv	Muutos 2025/2026
Sivistysjohtaja	0,7	-
Toimistosihiteeri	1	-
Yhteensä	1,7	-

Kuntastrategian toteuttaminen, sivistyslautakunnan hallinto	
<p>Sujuva Sauvo – laadukkaiden varhaiskasvatus-, opetus-, sivistys-, hyvinvointi-, kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden järjestäminen kuntalaisia kuunnellen.</p> <p>Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa – sivistystoimi mahdollistaa monipuoliset palvelut yhteistyössä muiden kuntien, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa huomioiden erilaiset toimintaympäristöt ja palvelujen käyttäjät. Laadukkaat sivistyspalvelut edistävät kunnan vetovoimaa ja pitovoimaa.</p>	
Tavoite 2026	Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo
Sivistystoimen organisaatorakenteen ja tehtävänkuvien selkeyttäminen	Uusi organisaatorakenne hyväksytään osana vuoden 2027 talousarviota.
Kehitetään sivistystoimen yhdistyksille jaettavien toiminta-avustusten läpinäkyvyyttä ja yhdenvertaisuutta	Sivistyslautakunta hyväksyy yhdistysten toiminta-avustusten yleiset periaatteet

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Rekrytoinnin haasteet – osa avoimista työpaikoista jää täyttämättä - ja henkilökunnan vaihtuvuus	2	4	Työhyvinvointia ylläpitävät toimet, kilpailukykyinen palkkaus ja yhteistyö muiden kuntien kanssa.
Palvelut eivät tavoita kuntalaisia	4	1	Palveluja markkinoidaan monikanavaisesti ja kattavasti eri kohderyhmät huomioiden

3.4.2 Koulutoimi

Tehtäväalueeseen sisältyvät perusopetuksen järjestäminen, koulukuljetukset sekä koulun kehittämishankkeet.

Alla on esitetty tulevan talousarviovuoden henkilötyövuodet yhden desimaalin tarkkuudella. Koulutoimessa on paljon osa-aikaista henkilöstöä, joten henkilöstöresurssin laskentatavaksi on muutettu henkilötyövuosien määrä aikaisemman henkilömäärän sijaan. Näin ollen vuodelle 2025 ilmoitetut henkilöiden lukumäärät eivät ole vertailukelpoisia vuodelle 2026 esitettyihin henkilötyövuosiin nähden.

Tilivelvollinen: rehtori

	Käyttötalouden osan toimintakate					Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028, €	
Toimintatulot	359 065	470 358	373 225	373 225	373 225	-20,7
Toimintamenot	-3 641 321	-4 007 840	-3 903 340	-3 987 444	-4 073 790	-2,6
Toimintakate	-3 282 255	-3 537 482	-3 530 115	-3 614 219	-3 700 565	-0,2
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-67 367	-65 231	-40 416	-41 352	-41 352	-38,0

Tehtäväalueen henkilöstöresurssi

Henkilöstö 2026	Htv	Muutos 2025/2026
Luokanopettaja	9,9 htv	
Erityisluokanopettaja	4 htv	
Laaja-alainen erityisopettaja	2 htv	
Aineenopettaja	10,3 htv	
Sivutoiminen tuntiopettaja	0,1 htv	
Koulunkäynninohjaaja	5,2 htv	
Henkilökohtainen ohjaaja	0,7 htv	
Ap/ip-ohjaaja	0,9 htv	
Rehtori	1 htv	
Yhteensä	34,1 htv	(TA 2025 37,5 htv)

Kuntastrategian toteuttaminen, koulutoimi

Sujuva Sauvo – Lasten ja nuorten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen osana kouluarkea, kaiken keskiössä hyvinvoiva oppilas. Koulu on koko kunnan käytössä oleva yhteisöllinen tila.

Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa - Kaikille sauvolaisille lapsille ja nuorille laadukas perusopetus, koulukuljetus ja harrastustoiminta.

Tavoite 2026	Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo
Lukutaidon vahvistaminen vuosiluokilla 1–9	Keskitason tai sitä paremman lukutaidon saavuttaminen vuosiluokkien 1–6 oppilailla Tuloksellisuusmittarina standardoidun lukutaidon ryhmätestin (ALLU) tulokset
Oppilaiden osaamisen arvioinnin kehittäminen	Valtakunnalliset kokeet suomen, ruotsin, englannin ja matematiikan oppiaineissa. Tavoitearvo: Valtakunnalliset kokeet toteutettu.
Uudistuneen oppimisen ja koulunkäynnin tuen jalkauttaminen	Ryhmäkohtaisen tuen toteutuminen, uuden lainsäädännönmukaisten tuen asiakirjojen laatiminen oppilaskohtaisia tukitoimia saaville oppilaille.
Riittävä resurssi oppimisen ja koulunkäynnin tuen ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin.	Oppimisen ja koulunkäynnin tuen ryhmäkohtaisten tukimuotojen oppilaskohtainen kerroin vähintään 0.150 vvt.

Olennainen riski 2025	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Oppilashuollon henkilöstön riittämättömyys ja saavuttamattomuus	3	5	Tiivis yhteistyö ja jatkuva vuoropuhelu Varhan kanssa

3.4.3 Varhaiskasvatus

Tehtäväalueeseen sisältyvät:

- Varhaiskasvatuksen johtaminen ja hallinto
- Varhaiskasvatuksen hankkeet
- Päiväkoti Hakkiskoto
- Perhepäivähoito
- Lasten kotihoidontuki
- Esiopetus ja esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: varhaiskasvatuksen päällikkö

Käyttötalouden osan toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	107 813	93 000	168 100	168 100	168 100	80,8
Toimintamenot	-2 197 787	-2 433 768	-2 462 498	-2 466 147	-2 516 128	1,2
Toimintakate	-2 089 974	-2 340 768	-2 294 398	-2 298 047	-2 348 028	-2,0
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-43 329	-41 967	-63 009	-64 352	-64 352	50,1

Tehtäväalueen henkilöstöresurssi

Henkilöstö 2026	Htv	Muutos 2025/2026
Varhaiskasvatusjohtaja, päiväkodinjohtajan tehtävät	1,3	+0,3
Päiväkodin johtaja	0	-
Varhaiskasvatusyksikön apulaisjohtaja	1	+1
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	-
Varhaiskasvatuksen opettaja	8	-1

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	13	+1
Perhepäivähoitaja	3	-1
Päiväkotiapulainen	0	-1
Vuorohoidon lastenhoitaja	1	-
Varhaiserityiskasvatuksen lastenhoitaja	1	-
Yhteensä	29,3	-0,7

Kuntastrategian toteuttaminen, varhaiskasvatus

Sujuva Sauvo - Helposti lähestyttävät laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut. Toimiva ja luottamuksellinen yhteistyö saavutetaan sujuvalla asioinnilla perheiden yksilölliset tarpeet huomioiden.

Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa - Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut luonnonläheisiä oppimisympäristöjä hyödyntäen. Varhaiskasvatuksen toimintaa rikastutetaan yhteistyöllä paikallisten toimijoiden ja muiden kuntien kanssa.

Tavoite 2026	Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo
Pedagogisen johtajamallin kehittäminen.	Selkeät tehtäväkuvat, kuka vastaa pedagogisesta johtamisesta, kuka päivittäisjohtamisesta ja palveluohjauksesta.
Sujuva asiointipolku varhaiskasvatuksessa.	Varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmän arviot asiakaskyselyssä, arvion keskiarvo vähintään 3 (asteikolla 1-5).
Digitaalisen laadunarviointijärjestelmä Valssin vakiinnuttaminen arjen työmenetelmäksi.	Arviointiin osallistuminen valtakunnallisesti, kuntatasolla ja tiimi- ja yksilötasolla. Laatukäsikirjan kokoamisen aloitus.

Oleellinen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Kelpoisen henkilöstön rekrytoinnin haasteet.	4	3	Nykyisen henkilöstön kouluttaminen.

3.4.4 Vapaa-aikatoimi

Tehtäväalueeseen sisältyvät hyvinvointityö sekä nuoriso- ja liikuntapalvelut.

Käyttötalouden osan toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	26 593	48 000	38 600	38 600	38 600	-19,6
Toimintamenot	-171 173	-261 517	-260 596	-261 166	-266 876	-0,4
Toimintakate	-144 580	-213 517	-221 996	-222 566	-228 276	4,0
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-9 367	-9 204	-11 100	-11 331	-11 331	-20,6

Vapaa-aikatoimen henkilöstöresurssi

Henkilöstö TA 2026	Htv	Muutos 2025/2026
Nuoriso-ohjaaja	1,2	-
Hyvinvointikoordinaattori	1	-
Koulunuorisotyöntekijä	1	-
Yhteensä	3,2	-

Tilivelvollinen: sivistysjohtaja ja hyvinvointi- ja liikuntakoordinaattori

Kuntastrategian toteuttaminen, vapaa-aikatoimi
<p>Sujuva Sauvo – Vapaa-ajan palvelut toteutetaan yhdessä muiden kuntien, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa ja se kohdistuu kaikkiin ikäryhmiin. Vapaa-ajan ja harrastustoiminnan edellytysten luominen.</p> <p>Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa – Monipuolinen vapaa-ajan toiminta ja yhteisöllinen tekeminen lisäävät kunnan vetovoimaa ja pitovoimaa.</p>

Tavoite 2026	Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo
Nuorisopalveluiden tavoitettavuus paranee	Toimintaan osallistuvien nuorten määrä, kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna
Vapaa-aikatoimen hankkeet tukevat eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointia	Toteutuneet hankkeet, vähintään neljä toteutunutta hanketta.

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Valtion hankerahoitukseen kohdistuvat säästötoimenpiteet vähentävät hankkeiden määrää ja kasvattavat hankkeiden kustannuksia	3	2	Seurataan aktiivisesti erilaisten avustusmahdollisuuksien tarjontaa

3.4.5 Kulttuuripalvelut

Tehtäväalueeseen sisältyvät kirjasto- ja kulttuuripalvelut, museotoimi sekä kansalais- ja musiikkiopisto.

Tilivelvollinen: kirjastonjohtaja

Käyttötalouden osan toimintakate						
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	Muutos % 2025/2026
Toimintatulot	2 168	3 300	3 300	3 300	3 300	
Toimintamenot	-277 350	-322 983	-328 620	-334 295	-340 109	1,7
Toimintakate	-275 182	-319 683	-325 320	-330 995	-336 809	1,8
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-16 518	-16 290	-14 190	-14 488	-14 489	-12,9

Tehtäväalueen henkilöstöresurssi

Henkilöstö TA 2026	Htv	Muutos 2025/2026
Kirjastonjohtaja	1	-
Kirjastontyöntekijä	1	-
Yhteensä	2	0

Kuntastrategian toteuttaminen, kulttuuripalvelut	
<p>Sujuva Sauvo - Kulttuuripalvelut tuottavat monipuolisia ja laadukkaita kulttuuripalveluja ympärivuotisesti.</p> <p>Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa - Sauvon paikallishistoria ja kulttuurimaisema sekä aktiivinen yhdistystoiminta mahdollistavat laaja-alaisen yhteistyön kulttuuripalvelujen tuottamisessa. Kulttuuripalvelut rakentavat yhteisöllisyyttä kunnassa monipuolisilla kumppanuuksilla. Tapahtumilla on iso merkitys kunnan vetovoimalle ja pitovoimalle.</p>	
Tavoite 2026	Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo
Kirjaston ajantasaiset asiakaskäytössä olevat laitteet ehkäisevät digitaalista syrjäytymistä	Kaikille avointen digikurssien ja digineuvonnan toteuttaminen yhteistyössä kansalaisopiston ja muiden paikallisten toimijoiden kanssa.
Lukutaitotyön kehittäminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa	Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen ryhmien/luokkien kirjastovierailujen lukumäärä.

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Museorakennusten kunto hankaloittaa museotoimintaa	2	2	Kuntokartoitus tehty 2025, korjaustoimet jaksotetaan usealle vuodelle

3.5 Tekninen ja ympäristölautakunta

Teknisen- ja ympäristölautakunnan vastuulle kuuluvat hallintopalvelut kuten ympäristönsuojelu, rakennusvalvonta, ympäristöterveydenhuolto, liikenneväylät, yksityistieavustukset, yleiset alueet, kunnan uimarannat ja laiturit sekä muiden toimielinten käytössä olevat rakennukset, asuinrakennukset, osakehuoneistot, muut rakennukset, maa- ja metsätilat, tarkastustoiminta, ruokahuolto ja puhtaus.

Teknisen ja ympäristölautakunnan järjestämät palvelut järjestetään osin omana tuotantona ja osin ostopalveluna.

Toimielimen talousarvio yhteensä

Käyttötalousosan toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	2 848 551	2 511 017	2 310 421	2 180 680	2 180 680	-8,0
Toimintamenot	-2 929 276	-2 758 061	-2 698 101	-2 741 635	-2 801 521	-2,2
Toimintakate	-80 725	-247 044	-387 680	-560 955	-620 841	56,9
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-65 547	-64 303	-76 658	-78 322	-78 325	19,2

Toimielimen henkilöstöresurssi

Henkilöstö TA 2026	Htv	Muutos 2025/2026
Tekninen johtaja	1	-
Rakennustarkastaja	1	-
Kiinteistöpäällikkö	1	-
Toimistosihteer	1	-
Huoltomies	2	+0,5
Palvelupäällikkö	1	-
Työnohjaaja, puhtaanapito	1	-
Kokki	2	-
Laitoshuoltaja	5	-
Yhdistelmätyöntekijä	1	+1
Ruokapalvelutyöntekijä	1	-
Yhteensä	17,0	+1,5

3.5.1 Hallinto

Hallinnon tehtävänä on vastata teknisen toimen palveluiden tuottamisesta, tukemisesta ja koordinoimisesta.

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

Käyttötalousosan toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	1 710	0	45 000	45 000	45 000	100
Toimintamenot	-315 291	-337 488	-300 745	-307 152	-313 739	-10,9
Toimintakate	-313 581	-337 488	-255 745	-262 152	-268 739	-24,2
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-53 422	-52 572	-30 981	-31 649	-31 649	-41,1

Kuntastrategian toteuttaminen, hallinto

Sujuva Sauvo – Hallinto kykenee johtamaan työt ennakoiden ja suoritettavaksi ajallaan. Valvoo suoritteiden taloudellista toteutumista. Tekninen toimi tuottaa palveluita kuntalaisille sujuvasti ja asiakaslähtöisesti.

Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa – Hallinto edistää Sauvon kunnan kehittymistä hyvien liikenneyhteyksien ja kaupunkipalvelujen läheisyydessä.

Tavoite 2026

Tuloksellisuus kyetään havaitsemaan suoritteiden määrässä ja talouden toteumaprosenteissa.

Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo

Suoriutuminen laadukkaasti ja turvallisesti investointiluettelon ja vuosikellon mukaisista tehtävistä. Investointien toteuminen.

Oleellinen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Osaavan henkilöstön saatavuus, ja pysyvyys	3	2-3 tehtävästä riippuen.	Johtamiseen, kouluttamiseen ja esimiestyöhön sekä viihtyisään työympäristöön panostaminen.

3.5.2 Yhdyskuntatekniset palvelut

Yhdyskuntateknisten palveluiden tehtävänä on toteuttaa kunnan hallinnoiman infrastruktuurin laadukas hoito ja ylläpito.

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

Käyttötalousosan toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	269 496	39 000	10 000	10 000	10 000	-74,4
Toimintamenot	-487 189	-417 074	-545 091	-540 980	-552 094	30,7
Toimintakate	-217 693	-378 074	-535 091	-530 980	-542 094	41,5
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-1 478	- 1 535	-1 768	-1 815	-1 817	15,2

Kuntastrategian toteuttaminen, hallinto

Sujuva Sauvo – yhdyskuntateknisiin palveluihin saa nopeimmin yhteyden vikailmoitusportaalin kautta. Asukkaita palvelee myös perehtymällä asioihin maastokatselmuksilla. Nopea reagointi muuttuneisiin ja vaihteleviin olosuhteisiin.

Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa – toimiva perusinfra sekä esteettinen ympäristö kunnan keskustaaajamassa sekä keskeisillä asuinalueilla mahdollistavat uusien asuntojen ja teollisuus- sekä työpaikkarakentamisen, mikä taas mahdollistaa Sauvossa palvelujen ja väkiluvun kasvun.

Tavoite 2026

Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo

Turvallisen liikkumisen mahdollistaminen.

Onnettomuustilastoissa on vuosivuodelta vähemmän tapahtumia.

Kesä- ja talvihoidon onnistuminen, palautteiden määrä.

Liikenneturvallisuuksiryhmän aktiivinen toiminta, vähintään kaksi kokousta vuodessa.

Toimiva asumisen infrastruktuuri.

Kunnallisteknisiä palveluja lisätään samalla, kun rakentaminen laajenee tai tihenee.

Käynnistetään hulevesisuunnitelmien laatiminen alueittain. Vuoden aikana toteutetaan vähintään yksi suunnitelma.

Ympäristön esteettisyyden lisääminen.

Viheralueiden hoitosuunnitelman toteutumista ja sen laadintaa päivitetään koko ajan. Palautteiden kirjaaminen.

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Palvelujen hintatason kohoaminen ja palvelujen nopea saatavuus	3	3	Säännöllinen kilpailutus ja laadunvalvonta. Palvelun tarjoajien huomioiminen. Hankkeiden taloudelliset loppuselvitykset ja laadun jälkiseuranta.

3.5.3 Kiinteistötoimi

Kiinteistötoimen tehtävänä on toteuttaa kunnan hallinnoiminen kiinteistöjen hoito taaten rakennusten turvallisuus ja terveellisyys. Puhtauspalveluiden ja jätehuollon kustannukset on kohdistettu suoraan kohteille.

Tilivelvollinen: kiinteistöpäällikkö

Käyttötalouden toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	2 169 980	2 074 157	1 874 921	1 745 180	1 745 180	-9,6
Toimintamenot	-1 612 459	-1 446 939	-1 304 958	-1 333 901	-1 363 493	-9,8
Toimintakate	557 521	627 218	569 963	411 279	381 687	-9,1
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-6 000	-5 746	-28 160	-28 779	-28 779	390,1

Kuntastrategian toteuttaminen, kiinteistötoimi	
<p>Sujuva Sauvo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asiointi kiinteistötoimen kanssa toimii sujuvasti ja ensisijaisesti sähköisesti. Käyttäjäpyyntöihin ja palautteisiin reagoidaan kohtuullisessa ajassa. - Toteutetaan kokonaistaloudellisesti järkevää ylläpitoa, kunnostusta ja investointeja kiinteistöjen käyttötarkoitusta parantavien. <p>Moderni maaseutu kaupunkien kainalossa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moitteettomassa kunnossa olevat ja kauniit kunnan omistamat kiinteistöt mahdollistavat monipuolisesti peruspalveluita ja palveluntarjontaa. - Paikallisuuden ja sen erityispiirteiden hyödyntäminen. 	
Tavoite 2026	Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo
Kunnan kiinteistöjen kunnan järjestelmällinen parantaminen. Suunnitelmallinen kunnostus ja parannuksiin tähtäävä huolto ja ylläpito.	PTS laatiminen/päivitys kunnan kiinteistöille vuoden aikana.
Kunta tulee käyttämään enemmän kestävä energiaa	Hyväksytään kiinteistöjen kehittämissuunnitelma vuoden aikana.

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Energian hinnan nousu.	3	3	Hankintasopimusten käyttö. Toimenpiteet energian kulutuksen vähentämiseksi.
Yllättävät vahingot rakennuksissa.	4	4	Jatkuva ja järjestelmällinen kunnonseuranta. Ennakoivat kunnostustoimenpiteet
Sote kiinteistöistä luopumisen yhteydessä syntyvät muutokset	4	4	Pyritään välttämään epäsuotuisia neuvottelutuloksia

3.5.4 Rakennustarkastus

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, jonka tavoitteena on mm. edistää hyvää rakennustapaa, turvallisen, terveellisen ja viihtyisän maiseman toteutumista, kehittämistä ja säilymistä huomioiden ympäristönäkökohdat.

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja

Käyttötalousosan toimintakate						Muutos % 2025/2026
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	
Toimintatulot	41 891	28 200	28 000	28 000	28 000	-0,7
Toimintamenot	-73 635	-89 767	-96 680	-99 213	-101 814	7,7
Toimintakate	-31 744	-61 567	-68 680	-71 213	-73 814	11,6
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-1 278	-1 224	-7 019	-7 166	-7 165	473,4

Kuntastrategian toteuttaminen, rakennustarkastus

Sujuva Sauvo: Rakennusvalvonnan kanssa asiointi on helppoa ja vaivatonta.

Moderni maaseutu kaupunkien kainalossa: Nykyaikaiset palvelut. Rakentamiseen suhtaudutaan kannustaen ja pyritään löytämään asiakkaan kanssa yhteistyössä ratkaisut lainmukaisen rakentamisen edistämiseen.

Tavoite 2026

Säilyttää rakennusvalvonnan palvelut nopeana, laadukkaana ja joustavana

Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo

Luvat käsitellään asianmukaisesti ja nopeasti. Rakentamisluvan keskimääräinen käsittelyaika 2 viikkoa, kun hakemus on täydellinen.

Helposti lähestyttävä viranomaistaho

Ohjeistetaan ja annetaan neuvontaa viivytyksettä. Luodaan ratkaisuja ongelmien sijaan.

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Lakimuutokset ja niiden vaikutus rakennusvalvontaan.	3	2	Seurataan aktiivisesti lakiesityksiä ja niiden mukanaan tuomia muutoksia.
Luvatta käyttöön otetut rakennukset ja rakennelmat	4	3	Rakennetun ympäristön aktiivinen valvonta

3.5.5 Ruokahuolto

Ruokahuolto huolehtii Sauvon ruokapalveluiden tuottamisesta Sauvon koulukeskuksessa koulun ja päiväkodin tarpeisiin.

Tilivelvollinen: palvelupäällikkö

Käyttötalouden osan toimintakate						Muutos %
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	2025/2026
Toimintatulot	343 520	364 710	352 500	352 500	352 500	-3,3
Toimintamenot	-326 178	-349 406	-345 269	-352 924	-360 767	-1,2
Toimintakate	17 341	15 304	7 231	-424	-8 267	-52,8
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-2 870	-2 749	-8 606	-8 788	-8 788	213,1

Kuntastrategian toteuttaminen, ruokapalvelut

Sujuva Sauvo – ruokahuollon tehtävänä on tuottaa ruokapalvelut kunnan käyttöön kokonaistaloudellisesti ja tehokkaasti. Henkilökunnalla on tarkka käsitys työn sisällöstä. Ruokapalvelut toimivat osana sujuvaa kasvatus- ja opetuspalveluiden arkea. Oma henkilökunta takaa sujuvan ja joustavan toiminnan.

Mahdollisuuksien maaseutu – kunnan oma keittiö on tärkeä tukipalveluiden ja oman ruokapalvelun perusta. Oma keittiö mahdollistaa sujuvan ja joustavan palvelutuotannon koulun ja päiväkodin asiakkaille.

Tavoite 2026

Kotimaisten elintarvikkeiden käyttöä pyritään entisestään lisäämään.

Kustannustehokkuuden kehittäminen palveluissa.

Kouluruokakysely järjestetään vuoden aikana.

Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo

Hankintasopimusten ostoportteista seurataan suomalaisten elintarvikkeiden käyttöosuutta.

Palveluiden tuottamisen kustannuksia seurataan, ja verrataan asetettuihin tavoitteisiin esim. ateriahintojen osalta.

Kyselyn tulokset esitellään lautakunnassa.

Olennainen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Elintarvikkeiden hintojen nousu.	3	2	Hankintasopimusten puitteissa hintojen vertailu ja tarvittaessa ruokalistamuutokset.
Toiminnan tason turvaaminen.	3	3	Varmistetaan sijaisten ja mahdollisten ostopalveluiden käytettävyys.

3.5.6 Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu on viranomaistoimintaa, jonka tavoitteena on mm. turvata ympäristönsuojelun valvonta ja terveellinen sekä häiriötön ympäristö.

Ympäristönsuojeluun kuuluu myös maa-ainesvalvonta, sekä ympäristöterveyspalvelut, kuten elintarvikevalvonta, eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu ja tupakkalain valvonta.

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja

Käyttötalouden toimintakate						Muutos %
	TP 2024, €	TA 2025, €	TA 2026, €	TS 2027, €	TS 2028 €	2025/2026
Toimintatulot	21 954	4 950				-100
Toimintamenot	-114 524	-117 387	-105 358	-107 465	-109 614	-10,2
Toimintakate	-92 570	-112 437	-105 358	-107 465	-109 614	-6,3
Vyörytyserätulot						
Vyörytyserämenot	-499	-477	-124	-127	-127	-74,0

Kuntastrategian toteuttaminen, ympäristönsuojelu

Sujuva Sauvo – mahdollistaa arjen läheiset ja asiantuntevat palvelut niin kunnassa asuvalle kuin elinkeinonharjoittajille. Ympäristön suojelu sisältää tarvittaessa myös neuvontaa. Lupakustannukset pysyvät hakijalle kohtuullisina.

Mahdollisuuksien maaseutu kaupunkien kainalossa – puhdas lähiluonto, uimarannat ja venesatamat sekä Saaristomeri lisäävät kunnan vetovoimaa ja edistää matkailua.

Tavoite 2026

Turvallinen ja terveellinen ympäristö.

Tuloksellisuusmittari, tavoitearvo

Ympäristönsuojelun valvontaohjelman mukaiset tarkastukset suoritettu.

Vakiinnutetaan ympäristölupaviranomaisen tehtävien hoito yhteistyössä toisten kuntien kanssa.

Hyväksytään yhteistyösopimus ympäristölupaviranomaisen tehtävien hoidosta.

Oleellinen riski 2026	Riskin toteutumisen todennäköisyys (1-5)	Riskin seurausten vaikutukset (1-5)	Riskin toteutumista ehkäisevät toimenpiteet
Mahdollinen ympäristövahinko	3	5	Varautumissuunnitelman päivitys. Riskien hallinnan opiskelu.

4. Tuloslaskelma

	TP	TA	TA	TS1	TS2	mu %
Ulkoinen	2024	2025	2026	2027	2028	TA/TA
TULOSLASKELMA						
Myyntituotot	873 527	669 252	623 140	489 140	483 140	-6,9
Maksutuotot	164 176	155 256	138 120	138 120	138 120	-11,0
Tuet ja avustukset	167 527	114 870	115 504	115 504	115 504	0,6
Vuokratuotot	748 862	760 910	624 939	495 198	495 198	-17,9
Muut tuotot	109 112	1 800	2 300	2 300	2 300	27,8
Muut toimintatuotot	893 974	762 710	627 239	497 498	497 498	-17,8
Toimintatuotot	2 099 204	1 702 088	1 504 003	1 240 262	1 234 262	-11,6
Palkat ja palkkiot	-4 269 074	-4 580 537	-4 535 037	-4 671 091	-4 811 226	1,2
Eläkekulut	-878 476	-925 267	-921 791	-940 227	959 032	-0,4
Muut henkilösivukulut	-116 223	-141 468	-125 776	-128 287	-130 844	-11,1
Henkilösivukulut	-994 699	-1 066 735	-1 047 567	-1 068 514	-1 089 876	-1,8
Henkilöstökulut	-5 263 774	-5 647 272	-5 582 604	-5 739 605	-5 901 102	0,6
Asiakaspalvelujen ostot	-220 043	-605 172	-261 778	-267 014	-267 014	-56,7
Muiden palvelujen ostot	-2 289 164	-2 462 144	-2 774 581	-2 840 273	-2 897 051	14,4
Palvelujen ostot	-2 509 206	-3 067 316	-3 036 359	-3 107 287	-3 169 405	-0,1
Ostot tilikauden aikana	-720 098	-837 992	-704 255	-703 039	-717 089	-16,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-720 098	-837 992	-704 255	-703 039	-717 089	-16,0
Avustukset kotitalouksille	-129 287	-230 600	-230 450	-189 159	-92 942	31,2
Avustukset yhteisöille	-115 977	-73 700	-203 000	-186 660	-190 393	175,4
Avustukset	-245 264	-304 300	-433 450	-375 819	-3883 335	73,9
Vuokratulut	-343 350	-376 892	-383 028	-390 689	-398 501	1,6
Muut kulut	-314 499	-11 900	-19 715	-26 009	-15 307	65,7
Muut toimintakulut	-657 859	-388 792	-402 743	-416 698	-413 808	3,6
Toimintakulut	-9 396 191	-10245672	-10159411	-1 342448	-10584739	1,0
Toimintakate	-7 296 987	-8 543584	-8 655 408	-9 102 186	-9 350 477	3,5
Verotulot	7 711 088	7 585 000	7 780 000	8 009 000	8 291 000	2,6
Kunnan peruspalvelujen valtionos	1 417 755	2 043 141	2 097 596	2 097 596	2 097 596	2,7
Muut valtionosuudet	85 933	-244 824	-315 821	-315 821	-315 821	29,0
Valtionosuudet	1 503 688	1 798 317	1 781 775	1 781 775	1 781 775	-0,9
Korkotuotot	29 986	10 000	10 000	10 000	10 000	
Muut rahoitustuotot	8 926	22 980	6 000	6 000	6 000	-73,9
Korkokulut	-296 581	-327 000	-219 000	-219 000	-219 000	-33,0
Muut rahoituskulut	-138					
Rahoitustuotot ja -kulut	-257 807	-294 020	-203 000	-203 000	-203 000	-31,0
Vuosikate	1 659 982	545 713	703 367	485 589	519 589	-1,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 210 709	-738 746	-682 713	-696 368	-710 295	-7,6
Arvonalentumiset	-94 430					
Poistot ja arvonalentumiset	-1 305 139	-738 746	-682 713	-696 368	-710 295	-7,6
Tilikauden tulos	354 843	-193 033	20 654	-210 779	-190 997	-316,7
Laskennalliset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	354 843	-193 033	20 654	-210 779	-190 997	-316,7

	TP	TA	TA	TS1	TS2	mu %
Ulkoinen ja sisäinen	2024	2025	2026	2027	2028	TA/TA
TULOSLASKELMA						
Myyntituotot	1 208 782	1 028 092	973 640	839 640	833 640	-5,3
Maksutuotot	164 176	155 256	138 120	138 120	138 120	-11,0
Tuet ja avustukset	167 527	114 870	115 504	115 504	115 504	0,6
Vuokratuotot	2 050 387	2 064 542	1 893 921	1 764 180	1 764 180	-8,3
Muut tuotot	109 112	1 800	2 300	2 300	2 300	27,8
Muut toimintatuotot	2 159 499	2 066 342	1 896 221	1 766 480	1 766 480	-8,2
Toimintatuotot	3 699 984	3 364 560	3 123 485	2 859 744	2 853 744	-7,2
Palkat ja palkkiot	-4 269 074	-4 580 537	-4 535 037	-4 671 091	-4 811 226	1,2
Eläkekulut	-878 476	-925 267	-921 791	-940 227	959 032	-0,4
Muut henkilösivukulut	-116 223	-141 468	-125 776	-128 287	-130 844	-11,1
Henkilösivukulut	-994 699	-1 066 735	-1 047 567	-1 068 514	-1 089 876	-1,8
Henkilöstökulut	-5 263 774	-5 647 272	-5 582 604	-5 739 605	-5 901 102	0,6
Asiakaspalvelujen ostot	-220 043	-605 172	-261 778	-267 014	-272 354	-56,7
Muiden palvelujen ostot	-2 289 164	-2 820 984	-3 125 081	-3 190 773	-3 247 551	11,9
Palvelujen ostot	-2 509 206	-3 426 156	-3 386 359	-3 457 77	-3 519 905	-0,2
Ostot tilikauden aikana	-720 098	-837 992	-704 255	-703 039	-717 089	-16,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-720 098	-837 992	-704 255	-703 039	-717 089	-16,0
Avustukset kotitalouksille	-129 287	-230 600	-230 450	-189 159	-192 942	31,2
Avustukset yhteisöille	-115 977	-73 700	-203 000	-186 660	-190 393	175,4
Avustukset	-245 264	-304 300	-433 450	-375 819	-383 335	73,9
Vuokratulut	-1 608 875	-1 680 524	-1 652 010	-1 659 671	-1 667 483	-1,7
Muut kulut	-314 499	-11 900	-19 715	-26 009	-15 307	65,7
Muut toimintakulut	-1 923 374	-1 692 424	-1 671 725	-1 685 680	-1 682 790	-1,2
Toimintakulut	-10 996 971	-11 908 144	-11 778 893	-11 961 930	-12 204 221	0,5
Toimintakate	-7 296 987	-8 543 584	-8 655 408	-9 102 186	-9 350 477	3,5
Verotulot	7 711 088	7 585 000	7 780 000	8 009 000	8 291 000	2,6
Kunnan peruspalvelujen valtionos	1 417 755	2 043 141	2 097 596	2 097 596	2 097 596	2,7
Muut valtionosuudet	85 933	-244 824	-315 821	-315 821	-315 821	29,0
Valtionosuudet	1 503 688	1 798 317	1 781 775	1 781 775	1 781 775	-0,9
Korkotuotot	29 986	10 000	10 000	10 000	10 000	
Muut rahoitustuotot	8 926	22 980	6 000	6 000	6 000	-73,9
Korkokulut	-296 581	-327 000	-219 000	-219 000	-219 000	-33,0
Muut rahoituskulut	-138					
Rahoitustuotot ja -kulut	-257 807	-294 020	-203 000	-203 000	-203 000	-31,0
Vuosikate	1 659 982	545 713	703 367	485 589	519 589	-3,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 210 709	-738 746	-682 713	-696 368	-710 295	-7,6
Arvonalentumiset	-94 430					
Poistot ja arvonalentumiset	-1 305 139	-738 746	-682 713	-696 368	-710 295	-7,6
Tilikauden tulos	354 843	-193 033	20 654	-210 779	-190 997	-316,7
Vyörytystulot	274 381	268 074	261 151	266 860	266 860	-2,6
Vyörytysmenot	-274 381	-268 074	-261 151	-266 860	-266 860	-2,6
Laskennalliset erät						
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	354 843	-193 033	20 654	-210 779	-190 997	-316,7

5. Investoinnit

Investointiosassa valtuusto hyväksyy kustannusarviot, määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hankeryhmille. Investointiosaan otetaan määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden ja käyttöomaisuusosakkeiden sekä osuuksien hankintamenoihin. Investointiosan kustannukset aktivoidaan suunnitelman mukaisina poistoina vaikutusaikanaan käyttötalousosaan kuluksi.

5.1 Maan hankinta

Hankkeen kuvaus

Investointikaudella on varauduttu 150 000 eurolla maa-aluehankintoihin talousarviovuonna ja 100 000 eurolla/vuosi suunnitelmavuosina.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Maata hankitaan tarpeen mukaan.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 150.000 €
2027	- 100.000 €
2028	- 100.000 €
2029	- 100.000 €
2030	- 100.000 €

Rahoitus: Oma rahoitus

5.2 Talonrakennus

Koulukeskuksen yhtenäisen aidan rakentaminen

Hankkeen kuvaus

Koulun takapihalla on huomattava määrä aitaamatonta aluetta yksityisen omistamaa kiinteistöä vastaan sekä jyrkkiä maaston kohteita, joissa aitaus on tarpeen olla hyvässä kunnossa. Aidan rakentaminen vaatii alueen puiden karsimista ja poistoa sekä osittain pohjan tasaamista. Aitaan tulee tehdä muutama lukittava käyntiportti, jotta koulukeskuksen kiinteistöä kyetään huoltamaan ja käyttämään ilman turhia rajoituksia.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

- Työ tehdään kerralla – mieluiten koulujen kesäloman aikana.

Kustannusten aikajakauma

2027	-35.000 €
------	-----------

Rahoitus: oma rahoitus.

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Vuosittaiset huollot ja lukituksen tarkistukset, arvio 300 eur/vuosi

Yläkoulun peruskorjaus

Hankkeen kuvaus

Koulukeskuksen vuonna 1991 valmistunut yläkoulun puoli alkaa olla saneerauksen tarpeessa. Tähän osaan kuuluu yläkoulun luokkatilat, käsityöluokat, opettajanhuone, ruokala, keittiö, aula ja liikuntasali. On tarpeen aloittaa saneerauksen suunnittelu.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Vuonna 2026 kustannukset käytetään pääosin koulun viilentämiseen ja ikkunoiden korjaukseen.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 200.000 €
2027	- 30.000 €
2028	- 500.000 €

Rahoitus: Oma rahoitus.

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Ei juurikaan vaikutuksia nykyisiin kustannuksiin

Lastentalon loppurahoitus ja leikkipaikka

Hankkeen kuvaus

Lastentalo on hankittu 10 vuoden leasing-ajalle, leasing-aika päättyy 31.12.2026.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Vuoden 2026 aikana tulee päättää mitä Lastentalolle tehdään.

Kustannusten aikajakauma

2027	-778.000 €
2028	-25.000 €

Rahoitus: oma rahoitus.

Vahtisten vanhan koulun piharakennuksen ennallistaminen

Hankkeen kuvaus

Sauvon vanhan koulun pihapiirissä on kunnan omistama huonokuntoinen piharakennus, joka on suojeltu. Rakennusta vuokraa Selku ry. Eri lausuntojen perusteella rakennus olisi hyvä korjata vanhaa tyyliä ja rakenteita säilyttäen. V. 2024 rakennuksesta valmistettiin pääpiirustukset ennallistamistöiden ja suunnittelua ja rakennuslupaa varten. Korjaustyöt ovat tarkoitus tehdä talkoilla, mutta osittain tarvitaan myös ulkopuolista palvelua. Korjaustyön on tarkoitus olla monivuotinen.

Rakennuksen korjaamisella on tarkoitus eheyttää Vahtisten vanhan koulun pihapiiriä mahdollisimman alkuperäiseen malliin. Kunnostettua rakennusta tarvitaan vieressä

olevan teatterin rekvisiitan rakennuspaikkana ja erilaisten lavasteiden varastona sekä taukotiloina.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

- Rakennuksen perustusten, kantavien seinien ja katon oikaiseminen siten, että ennallistamistyötä voidaan turvallisesti ja järjestelmällisesti jatkaa.

Kustannusten aikajakauma

2026	-35.000 €
2027	-20.000 €

Rahoitus: oma rahoitus.

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Rakennuksen kunnostamisen jälkeen tulee sopia erikseen miten erilaiset kustannukset vuokralaisen kanssa jaetaan. Tavoite on, että hoito- ja kunnossapidon kustannuksista vastaa vuokralainen.

Vahtisten vanhan koulun kate ja kattoturvalaitteet

Hankkeen kuvaus

Vahtisten vanhan koulun katto ja kattoturvalaitteet sekä rännit ja syöksytorvet ovat huonokuntoisia. Katon uudistustyöt suoritetaan vuonna 2027.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Katon uusimisen korjaussuunnitelma ja kilpailutus vuonna 2026. Varsinainen korjaus suoritetaan vuonna 2027.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 6.000 €
2027	- 65.000 €

Rahoitus: Oma rahoitus

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Vuosittaiset huolto- ja hoitokulut, arvio 300 eur/vuosi

Päiväkodin peruskorjaus

Hankkeen kuvaus

Päiväkodin vanhempien osien vesikatot, kattoturvaluotteet, rännit ja syöksytorvet ovat välttävässä kunnossa. Kattojen uudistustyöt suoritetaan vuonna 2027.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Varsinainen korjaus suoritetaan vuonna 2027.

Kustannusten aikajakauma

2027	- 30.000 €
------	------------

Rahoitus: Oma rahoitus

Päiväkodin lämmitys**Hankkeen kuvaus**

Päiväkodin lämmitys tulee Sauvotalosta ja lämmitysmuoto on öljylämmitys. Kunta siirtyy asteittain pois öljylämmityksestä. Päiväkodin lämmitysmuoto vaihdetaan korvaavaan ilmastoystävällisempään energiamuotoon.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Vuonna 2026 laaditaan suunnitelma, vuonna 2027 tehdään muutostyöt ja vuonna 2028 otetaan uusi lämmitystapa käyttöön.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 25.000 €
2027	- 285.000 €
2028	- 50.000 €

Rahoitus: Oma rahoitus

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Käyttö- ja ylläpitokustannukset selviävät tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Koulun, palvelukeskuksen ja kirjaston lämmitys**Hankkeen kuvaus**

Nykyisellään nämä rakennukset lämmitetään öljyllä. Lähivuosina rakennuksien lämmitysmuoto vaihdetaan korvaavaan ilmastoystävällisempään energiamuotoon.

Kustannusten aikajakauma

2029	-500 000 €
2030	-500 000 €

Rahoitus: Oma rahoitus

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Käyttö- ja ylläpitokustannukset selviävät tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Sarapiston saunan LVIS-korjaus**Hankkeen kuvaus**

Sarapiston saunan ilmastoinnin uusiminen, työssä uusitaan myös korjausalueiden sisäpintoja.

Kustannusten aikajakauma

2026	-80.000 €
------	-----------

Rahoitus: oma rahoitus.

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Pieniä yllä/korjauspitokustannuksia.

Virtasen suulin korjaus varastotarkoituksiin**Hankkeen kuvaus**

Rakennuksen sisätilojen levyttäminen ja välipohjan nosto. Varastotiloja käytetään sekä Seuralan kentän että ulkoalueiden varusteiden säilyttämiseen.

Kustannusten aikajakauma

2026	-28.000 €
------	-----------

Rahoitus: oma rahoitus.

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Pieniä yllä/korjauspitokustannuksia.

5.4 Julkinen käyttöomaisuus**Keskustan katujen peruskorjaus****Hankkeen kuvaus**

Kunnan kaavateiden rakenteelliset korjaukset sekä asfaltoinnit.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Päällystysohjelma laaditaan suunnitelmavuosille erillisen päällystysohjelman pohjalta.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 90.000 €
2027	- 15.000 €
2028	- 70.000 €

Rahoitus: Oma rahoitus

Juhontien rakenteen parantaminen ja hulevesityö

Hankkeen kuvaus

Juhontien rakenne, asfaltti ovat pahasti painuneet ja vaurioituneet. Lisäksi tiealueella virtaa huomattavat määrät hulevesiä, jotka syövyttävät kadunvarren liittymiä. Osa hulevesistä kulkeutuu myös tonteille.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Työ aloitetaan vuonna 2026 ja työ saatetaan loppuun vuoden 2027 aikana.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 190.000 €
2027	- 50.000 €

Rahoitus: oma rahoitus

Sauvontien rakenteen parantaminen ja hulevesityö

Hankkeen kuvaus

Sauvontie on kapea ja jyrkkäpiirteinen välillä Kallenmäki ja Pappilantie. Lisäksi tiealueella virtaa huomattavat määrät hulevesiä, joista osa valuu tienvarren kiinteistölle sekä rakennusten perustuksiin. Työn yhteydessä tien reunaan rakennetaan kävelyn- ja pyöräilynreittiä noin 300 metriä.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 100.000 €
------	-------------

Rahoitus: oma rahoitus

Vahtistentien rakenteen parantaminen ja hulevesityö

Hankkeen kuvaus

Vahtistentien rakenne, asfaltti ovat monin paikoin painuneet ja vaurioituneet. Lisäksi tiealueella virtaa huomattavat määrät hulevesiä.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Työ aloitetaan vuonna 2027 ja työ saatetaan loppuun vuoden 2028 aikana.

Kustannusten aikajakauma

2027	- 12.000 €
2028	- 90.000 €

Rahoitus: oma rahoitus

Vintterinraitin ja Kivikarintien kävely ja pyöräreitti

Hankkeen kuvaus

Sekä Vintterinraitti että Kivikarintie ovat Sauvossa merkittäviä asiointi ja koulunkäyntireittejä niin pyörällä kuin jalan. Molemmat tiet ovat asemakaavan mukaisia, mutta eivät kunnan omistuksessa. Varsinkin Vintterinraitti vaatii sekä kaavoitusta että infran suunnittelua.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Työ aloitetaan vuonna 2027 ja työ saatetaan loppuun vuoden 2028 aikana.

Kustannusten aikajakauma

2027	- 30.000 €
2028	- 60.000 €

Rahoitus: oma rahoitus

Feelunkujan kadunrakennus ja kunnallistekniikka

Hankkeen kuvaus

Feelunkuja on asemakaavan mukainen katu. Sen rakentaminen aloitetaan Vintterintieltä Kyykkäkaaren kautta. Kokonaisuudessaan tämän tien pituus on noin 180 metriä. Rakennustyöt edellyttävät kokotyöalueen saattamista kunnan omistukseen. Nykyisellään osan katualuetta omistaa yksityinen maanomistaja. Samassa yhteydessä rakennetaan vesihuolto, hulevesijärjestelmä sekä tievalaistus.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

Työ tehdään vuoden 2026 aikana.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 170.000 €
------	-------------

Rahoitus: oma rahoitus

Kulmala-Timperin yritysalueen kaavatiet

Hankkeen kuvaus

Yritysalueen tiestöä toteutetaan tonttimyynnin mukaan.

Kustannusten aikajakauma

2028	- 90.000 €
------	------------

Rahoitus: Oma rahoitus.

Seuralan urheilukentän ja puistonhoitoon puistotraktori ja varustus

Hankkeen kuvaus

Hankitaan puistotraktori ja siihen tarvittavat varusteet, jotta voidaan hoitaa ja kunnossapitää Seuralan kenttää ja kunnan puistoja.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 80.000 €
------	------------

Rahoitus: Testamenttivaroista Seuralan urheilukentän hankkeeseen on käytettävissä noin 240 000 euroa kunnanhallituksen aiemman päätöksen mukaisesti. Varoista on käytetty aikaisemmin 100 000 euroa ja nyt käytetään 80 000 euroa.

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Puistotraktorin hoito ja ylläpito aiheuttavat vuosittain n. keskimäärin 2000 eur kulut.

Varavoimakoneen hankinta ja asennus verkkoon

Hankkeen kuvaus

Varavoimakoneella pystytään turvaamaan koulun keittiön, Hakkiskodon ja Sauvotalon sähköntuotanto tilanteissa, joissa sähkön saanti katkeaa jonkin poikkeavan syyn vuoksi. Tällaisia tilanteita voivat olla myrskytuhot ja sabotaaasi.

Toimenpiteet suunnitelmavuosina

2026 varavoimakoneen hankinta ja kytkentä verkkoon
2027 varavoimakoneen kytkentä kaukolämpöverkkoon

Kustannusten aikajakauma

2026	- 60.000 €
2027	- 20.000 €

Rahoitus: oma rahoitus

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Vuosittaiset huollot ja tarkistukset, arvio 2 000 eur

Kunnan vuokralaiturin uusiminen Rantola

Hankkeen kuvaus

Syksyn v 2025 sukellustutkimusten ja kuntoarvioiden mukaan laituri on heikko ja riskit sen rikkoutumiseen kovalla tuulella ovat suuret. Vanha kelluva laituri korvataan uudella kelluvalla laiturilla.

Kustannusten aikajakauma

2026	- 100.000 €
------	-------------

Rahoitus: oma rahoitus

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Pieniä ylläpito/korjauskustannuksia

Sähköpakettiauton hankinta

Hankkeen kuvaus

Ilmastostrategian mukainen hankinta.

Kustannusten aikajakauma

2027 - 45.000 €

Rahoitus: oma rahoitus

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Sähköpakettiauton vakuutus ja huoltomaksut vuosittain n. 2000 eur kulut.

Hakkisbaanan stadionin valojen uusiminen

Hankkeen kuvaus

Hakkisbaanan stadionin valojen vaihtaminen led-valoiksi.

Kustannusten aikajakauma

2029 - 30.000 €

Rahoitus: oma rahoitus

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Sähkön kulutus pienenee.

Laajakaistahanke

Hankkeen kuvaus

Kunta haluaa tukea laaja-kaistarakentamista niillä alueilla, joilla se ei markkinaehtoisesti toteudu.

Haja-asutusalueiden laajakaistahankkeiden varaus on sitä varten, jos kunnan alueella syntyy julkisesti tuettuja laajakaistahankkeita, joihin tarvitaan omarahoitusosuus.

Kustannusten aikajakauma

2026 - 50.000 €

Rahoitus: oma rahoitus

Käyttö- ja ylläpitokustannukset

Ei ylläpito kustannuksia

SAUVON KUNNAN INVESTOINNIT KAUELLE 2026-2030						
Kohteet	Kustannus / €					
	2026	2027	2028	2029	2030	Yhteensä
5.1.Kiinteistöjen hankinta ja myynti						
Maan hankinta	150 000	100 000	100 000	100 000	100 000	550 000
5.1 Kiinteistöjen hankinta ja myynti yhteensä	150 000	100 000	100 000	100 000	100 000	550 000
5.2 Talonrakennus						
Koulukeskuksen yhtenäisen aidan rakentaminen		35 000				35 000
Yläkoulun peruskorjaus	200 000	30 000	500 000			730 000
Lastentalon loppurahoitus ja leikkipaikka		778 000	25 000			803 000
Vahtisten vanhan koulun piharakennuksen ennallistaminen	35 000	20 000				55 000
Vahtisten vanhan koulun kate ja kattoturvalaitteet	6 000	65 000				71 000
Päiväkodin peruskorjaus		30 000				30 000
Päiväkodin lämmitys	25 000	285 000	50 000			360 000
Koulun, palvelukeskuksen ja kirjaston lämmitys				500 000	500 000	1 000 000
Sarapiston saunan LVIS-korjaus	80 000					80 000
Virtasen suulin korjaus varastotarkoituksiin	28 000					28 000
5.2 Talonrakennus yhteensä	374 000	1 243 000	575 000	500 000	500 000	3 192 000
5.3 Julkinen käyttöomaisuus						
Keskustan katujen peruskorjaus	90 000	15 000	70 000			175 000
Juhontien rakenteen parantaminen ja hulevesityö	190 000	50 000				240 000
Sauvontien rakenteen parantaminen ja hulevesityö	100 000					100 000
Vahtistentien rakenteen parantaminen		12 000	90 000			102 000
Vinterinraitin ja Kivikarintien kävely ja pyöräreitti		30 000	60 000			90 000
Feelunkujan kadun rakennus ja kunnallistekniikka	170 000					170 000
Kulmalan-Timperin yritysalueen kaavatiet			90 000			90 000
Kentän ja puistonhoitoon puistotraktori ja varustus	80 000					80 000
Varavoimakoneen hankinta ja asennus verkkoon	60 000	20 000				80 000
Kunnan vuokralaiturin uusiminen Rantola	100 000					100 000
Sähköpakettiauton hankinta		45 000				45 000
Hakkisbaanan stadionin valojen uusiminen				30 000		30 000
Laajakaistahanke	50 000					
5.3 Julkinen käyttöomaisuus yhteensä	840 000	172 000	310 000	30 000	0	1 302 000
Investoinnit yhteensä	1 364 000	1 515 000	985 000	630 000	600 000	5 044 000

6.Rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

	TP 2024	TA 2026	TS 2027	TS2028
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 659 982	703 367	485 589	519 298
Satunnaiset erät	148 961	0	0	0
Tulorahoituksen korjausevät	1 808 942	703 367	485 589	519 298
yhteensä				
Investointien rahavirta	- 529 640	-1 364 000	- 1 515 000	-985 000
Investointimenot	0	0	0	0
Rahoitusosuudet inv.menoihin	176 433	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	-353 207	-1 364 000	-1 515 000	-985 000
yhteensä				
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 455 735	-660 633	-1 029 411	-465 702
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainojen lisäykset	0	0	0	0
Antolainojen vähennykset	0	0	0	0
yhteensä	0	0	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 000 000	1 500 000	900 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-421 052	-421 052	-421 052	-421 052
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 1 000 000	0	0	0
yhteensä	-1 421 052	578 948	1 078 948	478 948
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	8,380	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0
Saamisten muutos	43 307	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-91 990	0	0	0
yhteensä	-57 586	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-1 478 638	578 948	1 078 948	478 948
Rahavarojen muutos	-22 903	-81 685	49 537	13 246
Rahavarat 31.12.	610 458	0	0	0
Rahavarat 1.1.	633 361	0	0	0
muutos	-22 903	0	0	0

7.Liitteet

Sisäisten menojen ja tulojen vyörytys-/jakoperiaatteet		
Sisäisesti jaettava ulkoinen kustannus; €	Tehtäväalue; ulkoinen kustannuspaikka	Jakoperuste (sisäinen)
ICT-palvelut (tietoliikenne-, palvelin-, IT-tuki-, kehittämisspalvelut ym.)	Yleishallinto; ICT-palvelut	Vyörytys kustannuspaikoille käyttäjien lukumäärän suhteessa. Opettaja- ja oppilaspäätteiden eri hallinta- ja lisenssiympäristö on huomioitu vyörytyksissä.
Palkanlaskentapalvelut	Yleishallinto; palkanlaskenta	Vyörytys kustannuspaikoille palkkakulujen suhteessa
Kirjanpito- ja muut palvelut	Yleishallinto; kirjanpito	Vyörytys kustannuspaikoille menojen suhteessa
Teknisen toimen ruokapalvelun tuottamat palvelut	Ruokahuolto	Ruokahuollon kustannusten jako toteutuneiden suoritteiden mukaan
Kiinteistöjen käyttökustannukset	Kiinteistötoimi; kiinteistökohtaiset kustannuspaikat	Sisäisinä vuokrina käyttäjäkustannuspaikoille. Monen tehtäväalueen yhteisessä käytössä olevat kiinteistöt on jaettu seuraavasti: Sauvotalo ; yleishallinto 40 %, tekninen toimi 30 %, sivistystoimi 30 % Kirjastotalo ; Iltapäiväkerho 5 % nuorisotoimi 25% pääkirjasto 70% Koulukeskus ; ruokahuolto 4% koulutoimi 70 % varhaiskasvatus 26% Seurala ; yleishallinto 50%, Hyvinvointityö 25%, kansalaisopisto 25%